

ЗАКОН**за защита на класифицираната-информация**

(Обн. ДВ бр. 45/2002 г., попр. ДВ бр. 5 и изм. бр. 31/2003 г., изм. доп. ДВ бр. 52 и 55/2004 г., изм. доп. ДВ бр. 17, бр. 82/2006 г., изм. ДВ бр. 46, ДВ бр. 57, доп. ДВ бр. 95, изм. ДВ бр. 109/2007 г., ДВ бр. 36, Бр. 69/2008 г.)

Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този закон урежда обществените отношения, свързани със създаването, обработването и съхраняването на класифицирана информация, както и условията и реда за предоставяне на достъп до нея.

(2) Цел на закона е защитата на класифицираната информация от нерегламентиран достъп.

(3) Класифицирана информация по смисъла на този закон е информацията, представляваща държавна или служебна тайна, както и чуждестранната класифицирана информация.

Чл. 2. Този закон се прилага и по отношение на чуждестранната класифицирана информация, предоставяна от друга държава или международна организация, доколкото влязъл в сила международен договор, по който Република България е страна, не предвижда друго.

Чл. 3. (1) Достъп до класифицирана информация се предоставя само на лица, получили разрешение за достъп, при спазване на принципа „необходимост да се знае“, освен ако този закон предвижда друго.

(2) Принципът „необходимост да се знае“ се състои в ограничаване на достъпа само до определена класифицирана информация и само за лица, чиито служебни задължения или конкретно възложена задача налагат такъв достъп.

Глава втора
ОРГАНИ ЗА ЗАЩИТА НА КЛАСИФИЦИРАНАТА ИНФОРМАЦИЯ

Раздел I

Държавна комисия по сигурността на информацията

Чл. 4.(1) Държавната комисия по сигурността на информацията (ДКСИ) е държавен орган, който осъществява политиката на Република България за защита на класифицираната информация.

(2) Държавната комисия по сигурността на информацията е първостепенен разпоредител с бюджетни средства.

Чл. 5. Държавната комисия по сигурността на информацията се подпомага от администрация, чиято дейност, структура и организация на работата се определят с устройствен правилник, приет от Министерския съвет.

Чл. 6.(1) Държавната комисия по сигурността на информацията е колегиален орган и се състои от петима членове, включително председател и заместник-председател, които се определят с решение на Министерския съвет за срок 5 години по предложение на министър-председателя.

(2) Членове на комисията могат да бъдат само лица с висше образование.

Чл. 6а. (Нова - доп. ДВ бр. 95/2007 г.) (1) Председателят на комисията получава основно месечно възнаграждение в размер 90 на сто от основното възнаграждение на председателя на Народното събрание.

(2) Заместник-председателят на комисията получава основно месечно възнаграждение в размер 90 на сто, а членовете - в размер 85 на сто от възнаграждението на председателя на комисията.

(3) Основното месечно възнаграждение се преизчислява всяко тримесечие, като се взема предвид средномесечната работна заплата за последния месец от предходното тримесечие.

Чл. 7. (1) Председателят на ДКСИ представя годишен доклад пред Министерския съвет относно цялостната дейност по състоянието на защитата на класифицираната информация.

(2) Министерският съвет представя доклада по ал. 1 в Народното събрание, който се приема с решение.

(3) Председателят на ДКСИ предоставя еднаква по обем и съдържание информация за дейността на комисията на председателя на Народното събрание, президента на Република България и министър-председателя.

Чл. 8. Държавната комисия по сигурността на информацията:

1. организира, осъществява, координира и контролира дейността по защитата на класифицираната информация;

2. осигурява еднаквата защита на класифицираната информация;

3. осъществява своята дейност в тясно взаимодействие с органите на Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи, Министерството на външните работи и службите за сигурност и за обществен ред.

Чл. 9. При осъществяване на дейността си ДКСИ:

1. определя насоки и утвърждава планове за действие на организационните единици в случаи на възникване на опасност от увреждане на държавни интереси, вследствие на нерегламентиран достъп до класифицирана информация;

2. извършва анализ и оценка на готовността по защита на класифицираната информация за случаи на възникване на опасност от увреждане на защитените от закона интереси, вследствие на нерегламентиран достъп до класифицирана информация и дава задължителни указания в тази област;

3. организира и провежда превантивна дейност за предотвратяване и намаляване на вредните последици от нерегламентиран достъп до класифицирана информация;

4. разработва и внася за приемане от Министерския съвет проекти на нормативни актове в областта на защитата на класифицираната информация;

5. организира и осигурява функционирането на регистратурите в областта на международните отношения;

6. организира, контролира и отговаря за изпълнението на задълженията за защита на класифицираната информация, съдържащи се в международни договори, по които Република България е страна;

7. осъществява общо ръководство на дейността по проучванията за надеждност на лицата, на които е необходимо да работят с класифицирана информация, и по издаването на разрешение за достъп до съответното ниво на класифицирана информация, наричано по-нататък „разрешение“;

8. осъществява общо ръководство на дейността по проучване на физически или юридически лица, кандидатстващи за сключването на договор или изпълняващи договор, свързан с достъп до класифицирана информация, и утвърждава образец на удостоверение за сигурност, съгласно този закон, наричано по-нататък „удостоверение“;

9. извършва проучване съвместно със службите за сигурност и по тяхно предложение издава разрешение на лицата, предложени за назначаване като служители по сигурността на информацията;

10. издава сертификати, потвърждаващи пред чуждестранни власти, че български физически или юридически лица притежават разрешение, съответно удостоверение;

11. извършва съвместно със службите за сигурност проучване на български граждани, които кандидатстват за заемане на длъжности или за изпълнение на конкретно възложени задачи, налагащи работа с класифицирана информация на друга държава или международна организация, след постъпване на писмено искане от компетентния орган за сигурност на информацията на съответната държава или международна организация;

12. води единни регистри на издадените, отнетите или прекратените разрешения, удостоверения, сертификати и потвърждения, на отказите за издаването или прекратяването на такива, както и регистър на материалите и документите, съдържащи класифицирана информация, представляваща държавна или служебна тайна;

13. уведомява незабавно министър-председателя в случай на нерегламентиран достъп до класифицирана информация с ниво на класификация „Строго секретно“;

14. организира и координира обучението за работа с класифицирана информация;

15. осъществява методическо ръководство спрямо служителите по сигурността на информацията;

16. осъществява общ контрол по защитата на класифицираната информация, съхранявана, обработвана и предавана в автоматизирани информационни системи или мрежи;

17. дава разрешения за посещения на лица за извършване на инспекции, провеждани по силата на международни договори за взаимна защита на класифицираната информация.

Чл. 10. (1) При изпълнение на задачите и дейностите по чл. 9 ДКСИ:

1. може да изисква информация от информационните масиви на службите за сигурност и за обществен ред;

2. получава незабавно и безплатно необходимата информация от държавните органи и органите на местното самоуправление;

3. получава незабавно и безплатно необходимата информация от физическите и юридическите лица, съгласно действащите закони. Лицата могат да откажат да предоставят информация, която не е свързана с проучване за надеждност, за което са дали съгласие или са били уведомени по съответния ред;

4. издава задължителни указания до задължените по закона субекти.

(2) Условието и редът за предоставяне на информацията по ал. 1, т. 1, 2 и 3 се уреждат в правилника за прилагане на закона.

Раздел II

Функции на службите за сигурност

Чл. 11. (1) Службите за сигурност:

1. извършват проучванията за надеждност на своите служители и на кандидатите за работа, издават, прекратяват и отнемат разрешенията на тези лица;
2. извършват проучване на физически и юридически лица, които кандидатстват за сключване или които изпълняват договор, свързан с достъп до класифицирана информация, и издават удостоверения за съответствие с изискванията за сигурност съгласно този закон;
3. съдействат за изпълнението на задачите на ДКСИ по чл. 9, т. 9, 10, 11, 13, 14 и 17;
4. съдействат за изпълнението на задачите по ал. 2, т. 3 и по чл. 12, т. 2.

(2) (изм. ДВ бр. 109/2007 г.) Държавна агенция "Национална сигурност" освен функциите по ал. 1:

1. извършва проучванията за надеждност на лицата, на които е необходимо да работят с класифицирана информация, и издава, прекратява, отнема или отказва разрешение за достъп до съответното ниво на класификация, освен в случаите по чл. 22, ал. 1, т. 5;

2. издава потвърждение на чуждестранни физически или юридически лица въз основа на издадено вече разрешение или удостоверение от съответния компетентен орган на друга държава или международна организация и след извършено проучване в Република България, наричано по-нататък „потвърждение“, освен в случаите по ал. 3, т. 3;

3. осъществява пряк контрол по защита на класифицираната информация и по спазването на законовите разпоредби в тази област.

(3) (изм. ДВ бр. 109/2007 г.) В структурите на Министерството на отбраната и на Българската армия, с изключение на служба „Военна информация“, освен функциите по ал. 1 и ал. 2, т. 3 Държавна агенция "Национална сигурност":

1. (изм. ДВ бр. 46/2007 г.) извършва проучвания, издава, прекратява и отнема разрешения на български граждани - военнослужещи на кадрова, военна служба, от резерва и граждански лица по служебно или по трудово правоотношение в структурите на Министерството на отбраната и Българската армия, както и във второстепенните разпоредители с бюджетни кредити към министъра на отбраната;

2. извършва проучвания, издава, прекратява и отнема разрешения на физически лица, съответно удостоверения на юридически лица, кандидатстващи за или извършващи дейност за нуждите на Министерството на отбраната и Българската армия, както и във второстепенните разпоредители с бюджетни кредити към министъра на отбраната;

3. издава потвърждения на чужди граждани за работа и/или обучение в Министерството на отбраната и в Българската армия, както и във второстепенните разпоредители с бюджетни кредити към министъра на отбраната.

(4) В изпълнение на задачите по ал. 1, 2 и 3 службите за сигурност имат право:

1. да прилагат и използват разузнавателни способности при условия и по ред, определени със закон;
2. да прилагат и използват специални разузнавателни средства при условията и по реда на [Закона за специалните разузнавателни средства за лица](#), кандидатстващи за получаване на разрешение за достъп до информация с ниво на класификация за сигурност „Строго секретно“;
3. да използват данни от своите информационни масиви за физически и юридически лица - обект на проучване;

4. да съхраняват данните, получени в процеса на проучване на физическите лица и на кандидати - физически и юридически лица, при сключването или изпълнението на договор, свързан с достъп до класифицирана информация;

5. да съхраняват данни за случаи на нерегламентиран достъп до класифицирана информация;

6. да получават необходимата информация от държавните органи, органите на местното самоуправление, физическите и юридическите лица, съгласно действащите закони. Условието и редът за предоставяне на информацията се уреждат в правилника за прилагане на закона.

(5) В изпълнение на задачите си по ал. 1-4 службите за сигурност взаимодействат помежду си.

Чл. 12. (изм. ДВ бр. 109/2007 г.) За осъществяване на пряк контрол по защита на класифицираната информация и по спазването на законовите разпоредби в тази област председателят на Държавна агенция "Национална сигурност" с писмена заповед определя служители, които имат право:

1. на достъп до обектите и помещенията в организационната единица - обект на контрол,

включително за извършване на оглед на тези обекти и помещения;

2. на достъп до документите, свързани с организацията по защита на класифицираната информация в организационната единица - обект на контрол;

3. на достъп до автоматизираните информационни системи или мрежи за създаване, съхраняване, обработка и пренос на класифицирана информация с цел установяване на надеждността на защитата;

4. при необходимост да изискват писмени и устни обяснения от ръководителите и служителите от организационната единица - обект на контрол;

5. да получават информация от други организационни единици и да изискват обяснения при необходимост от техните ръководители и служители за дейности по създаването, обработването, съхраняването и предоставянето на класифицираната информация във връзка с извършвана проверка в организационната единица - обект на контрол;

6. да привличат експерти, когато са необходими специални знания за изясняване на обстоятелства във връзка с извършвана проверка;

7. да дават конкретни предписания във връзка със защитата на класифицираната информация.

Чл. 13. Редът за извършване на проверките по чл. 12 се определя с наредба, приета от Министерския съвет.

Чл. 14. (изм. ДВ бр. 109/2007 г.) Държавна агенция "Национална сигурност":

1. (изм. доп. ДВ бр. 17/2006 г.) осъществява дейностите по криптографската защита на класифицираната информация съгласно [Закона за Държавна агенция "Национална сигурност"](#);

2. издава сертификат за сигурност на автоматизираните информационни системи или мрежи, използвани за работа с класифицирана информация;

3. координира и контролира дейността по защита от паразитни електромагнитни излъчвания на техническите средства, обработващи, съхраняващи и пренасящи класифицирана информация;

4. осъществява и контролира обучението за работа с криптографски методи и средства на лицата, получили разрешение за достъп до класифицирана информация.

Раздел III

Служби за обществен ред

Чл. 15. Службите за обществен ред извършват проучвания за надеждността на своите служители и на кандидатите за работа, издават, прекратяват и отнемат разрешенията на тези лица.

Чл. 16. (1) В изпълнение на задачите по чл. 15 службите за обществен ред имат право:

1. да прилагат и използват оперативно-издирвателни способности и средства при условия и по ред, определени със закон;

2. да използват данни от своите информационни масиви за физически и юридически лица - обект на проучване;

3. да съхраняват данните, получени в процеса на проучване на своите служители;

4. да съхраняват данни за случаи на нерегламентиран достъп до класифицирана информация от служителите по чл. 15;

5. да получават всякаква необходима информация от други организационни единици във връзка с проучванията на лицата по чл. 15.

(2) Службите за обществен ред в границите на своите функции и правомощия са длъжни да оказват съдействие на службите за сигурност във връзка с изпълнението на задачите им по чл. 11.

Раздел IV

Задължения на организационните единици

Чл. 17. Организационните единици:

1. прилагат изискванията за защита на класифицираната информация и контролират тяхното спазване;

2. отговарят за защитата на информацията;

3. в случай на нерегламентиран достъп до класифицирана информация уведомяват незабавно ДКСИ и предприемат мерки за ограничаване на неблагоприятните последици;

4. предоставят информация по чл. 10, ал. 1, т. 2, чл. 11, ал. 4, т. 6 и чл. 16, ал. 1, т. 5.

Чл. 18. (1) Служителите в организационните единици, получили разрешение за достъп до съответното ниво на класифицирана информация, са длъжни:

1. да защитават класифицираната информация от нерегламентиран достъп;

2. да уведомяват незабавно служителя по сигурността на информацията за случаи на нерегламентиран достъп до класифицираната информация;

3. да уведомяват служителя по сигурността на информацията за всички случаи на промени на класифицираните материали и документи, при които не е налице нерегламентиран достъп;

4. да преминават периодични здравни прегледи най-малко веднъж на две години и психологически изследвания при условията и по реда на чл. 42, ал. 3.

(2) Всяко лице, получило разрешение за достъп до класифицирана информация с ниво на класификация „Строго секретно“, е длъжно да информира писмено служителя по сигурността на информацията за всяко частно задгранично пътуване преди датата на заминаването, освен ако пътуването е в държава, с които Република България има сключени споразумения за взаимна защита на класифицирана информация.

(3) Алинея 2 не се прилага по отношение на лицата по чл. 39, ал. 1.

(4) Служителите на службите за сигурност и за обществен ред писмено уведомяват ръководителите си за всяко задгранично пътуване.

(5) (изм. ДВ бр. 109/2007 г., ДВ бр. 36/2008 г.) Военнослужещите и гражданските лица от Министерството на отбраната и Българската армия писмено уведомяват Държавна агенция "Национална сигурност" за всяко задгранично пътуване.

Чл. 19. Лицата, получили разрешение за достъп до класифицирана информация във връзка с изпълнението на конкретно възложена задача, са длъжни да спазват условията и реда за защита на класифицираната информация.

Раздел V

Служител по сигурността на информацията

Чл. 20. (1) Ръководителят на организационната единица ръководи, организира и контролира дейността по защита на класифицираната информация.

(2) Ръководителят на организационната единица назначава служител по сигурността на информацията след получаване на разрешение за достъп на това лице до класифицирана информация, издадено от Д КСИ.

(3) По изключение, в зависимост от нивото и обема на класифицираната информация, ръководителят на организационната единица може да изпълнява функциите на служител по сигурността на информацията, ако той отговаря на изискванията по чл. 21.

(4) Служителят по сигурността на информацията е пряко подчинен на ръководителя на организационната единица.

Чл. 21. (1) За служител по сигурността на информацията може да бъде назначено лице, което отговаря на следните изисквания:

1. да притежава само българско гражданство;

2. да е получило разрешение за достъп до съответното ниво на класифицирана информация при условията и по реда на глава пета.

(2) След назначаването служителят по сигурността на информацията задължително преминава обучение в областта на защитата на класифицираната информация.

Чл. 22. (1) Служителят по сигурността на информацията:

1. следи за спазването на изискванията на този закон и на международните договори във връзка със защитата на класифицираната информация;

2. прилага правилата относно видовете защита на класифицираната информация;

3. разработва план за охрана на организационната единица чрез физически и технически средства и следи за неговото изпълнение;

4. извършва периодични проверки на отчетността и движението на материалите и документите;

5. извършва обикновено проучване по чл. 47;

6. осъществява процедурата по обикновеното проучване в рамките на организационната единица и води регистър на проучените лица;

7. уведомява ДКСИ при изтичане на срока на разрешението, при напускане или преназначаване на служителя, както и при необходимост от промяна на разрешението, свързано с достъп до определено ниво на класификация;

8. информира незабавно в писмена форма ДКСИ и компетентната служба за всяка промяна, отнасяща се до обстоятелствата, свързани с издадените разрешения, удостоверения, сертификати или потвърждения;

9. води на отчет случаите на нерегламентиран достъп до класифицирана информация и на взетите мерки, за което информира незабавно ДКСИ;

10. следи за правилното определяне нивото на класификация на информацията;

11. разработва план за защита на класифицираната информация при положение на война,

военно или друго извънредно положение;

12. организира и провежда обучението на служителите в организационната единица в областта на защитата на класифицираната информация.

(2) При наличие на обстоятелствата по ал. 1, т. 7,8 и 9 служителите по сигурността на информацията в службите за сигурност и обществен ред уведомяват незабавно ръководителите на службите.

(3) (изм. ДВ бр. 109/2007 г.) Служителите по сигурността на информацията в Министерството на отбраната и в Българската армия при наличие на обстоятелствата по ал. 1, т. 8 и 9 уведомяват незабавно Държавна агенция "Национална сигурност".

Раздел VI

Административни звена по сигурността на информацията

Чл. 23. За изпълнение на задачите по чл. 22 и в зависимост от обема на класифицираната информация служителят по сигурността на информацията може да се подпомага от административни звена по сигурността.

Чл. 24. За служители в звената по чл. 23 се назначават лица, които отговарят на изискванията по чл. 21.

Глава трета

ВИДОВЕ КЛАСИФИЦИРАНА ИНФОРМАЦИЯ И НИВА НА КЛАСИФИКАЦИЯ

Раздел I

Класифицирана информация

Чл. 25. Държавна тайна е информацията, определена в списъка по [приложение № 1](#), нерегламентираният достъп до която би създал опасност за или би увредил интересите на Република България, свързани с националната сигурност, отбраната, външната политика или защитата на конституционно установения ред.

Чл. 26. (1) Служебна тайна е информацията, създавана или съхранявана от държавните органи или органите на местното самоуправление, която не е държавна тайна, нерегламентираният достъп до която би се отразил неблагоприятно на интересите на държавата или би увредил друг правнозащитен интерес.

(2) Информацията, подлежаща на класификация като служебна тайна, се определя със закон.

(3) Ръководителят на съответната организационна единица в рамките на закона обявява списък на категориите информация по ал. 2 за сферата на дейност на организационната единица. Редът и начинът за обявяване на списъка се определят в правилника за прилагане на закона.

Чл. 27. Чуждестранна класифицирана информация е класифицираната информация, предоставена от друга държава или международна организация по силата на международен договор, по който Република България е страна.

Раздел II

Нива на класификация за сигурност на информацията

Чл. 28. (1) Нивата на класификация за сигурност на информацията и техният гриф за сигурност са:

1. „Строго секретно“;
2. „Секретно“;
3. „Поверително“;
4. „За служебно ползване“.

(2) Информацията, класифицирана като държавна тайна, се маркира с гриф за сигурност:

1. „Строго секретно“ - в случаите, когато нерегламентиран достъп би застрашил в изключително висока степен суверенитета, независимостта или териториалната цялост на Република България или нейната външна политика и международни отношения, свързани с националната сигурност, или би могъл да създаде опасност от възникване на непоправими или изключително големи вреди, или да причини такива вреди в областта на националната сигурност, отбраната, външната политика или защитата на конституционно установения ред;

2. „Секретно“ - в случаите, когато нерегламентиран достъп би застрашил във висока степен суверенитета, независимостта или териториалната цялост на Република България или нейната външна политика и международни отношения, свързани с националната сигурност, или би могъл да създаде опасност от възникване на труднопоправими или големи вреди, или да причини такива вреди в областта на националната сигурност, отбраната, външната политика или защитата на

конституционно установения ред;

3. „Поверително“ - в случаите, когато нерегламентиран достъп би застрашил суверенитета, независимостта или териториалната цялост на Република България или нейната външна политика и международни отношения, свързани с националната сигурност, или би могъл да създаде опасност от възникване на вреди, или да причини такива вреди в областта на националната сигурност, отбраната, външната политика или защитата на конституционно установения ред.

(3) Информацията, класифицирана като служебна тайна, се маркира с гриф за сигурност „За служебно ползване“.

(4) С цел осигуряване на допълнителна защита, когато това се налага от характера на информацията или когато е предвидено в международни договори, по които Република България е страна, ДКСИ по предложение на министъра на вътрешните работи, министъра на отбраната или директорите на службите за сигурност може да определи с решение:

1. допълнителни маркировки на материали и документи с по-високо ниво на класификация от „Строго секретно“;

2. специален ред за създаване, ползване, размножаване, предоставяне и съхраняване на тези материали и документи;

3. кръга на лицата с право на достъп до тези материали и документи.

Чл. 29. Приравняването на нивата на класификация за сигурност на получаваната чуждестранна класифицирана информация или на предоставяната от Република България на друга държава или международна организация такава информация в изпълнение на влязъл в сила международен договор за Република България и за съответната чужда държава или международна организация се осъществява в съответствие с разпоредбите на договора.

Глава четвърта МАРКИРАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА

Раздел I

Процедура по маркиране на класифицираната информация

Чл. 30. (1) Маркирането на класифицираната информация се извършва чрез поставянето на съответен гриф за сигурност.

(2) Грифът за сигурност съдържа:

1. ниво на класификация;

2. дата на класифициране;

3. дата на изтичане на срока на класификация, когато е различна от датата на изтичане на сроковете по чл. 34, ал. 1;

4. правното основание за класифициране.

(3) На сбор от материали и/или от документи, съдържащи класифицирана информация с различен гриф за сигурност, се поставя гриф за сигурност, съответен «на най-високото ниво на класификация на материал или документ от този сбор».

Чл. 31. (1) Грифът за сигурност се определя от лицето, което има право да подписва документа, съдържащ класифицирана информация или удостоверяващ наличието на класифицирана информация в материал, различен от този документ.

(2) Лицето, създало документа или материала, съдържащ класифицирана информация, в случай че е различно от лицето по ал. 1, е длъжно да постави гриф за сигурност, валиден до окончателното му определяне от лицето по ал. 1.

(3) Лицата, задължени да маркират класифицираната информация, отговарят за поставянето или непоставянето на гриф за сигурност.

(4) Поставянето, променянето или заличаването на гриф за сигурност се извършва само в рамките на предоставения достъп на лицето до класифицирана информация.

(5) Не се допуска маркиране с гриф за сигурност, несъответстващ на нивото на класификация, определено по реда на този закон и правилника за прилагането му.

(6) Без съгласието на лицето по ал. 1 или на негов висшестоящ ръководител нивото на класификация не може да се променя или заличава.

(7) Не се допуска неоснователна промяна на нивото на класификация.

(8) Когато лице, получило по законоустановения ред класифицирана информация, установи, че нивото на класификация е неправилно определено, незабавно уведомява за това лицето по ал. 1 или неговия висшестоящ ръководител.

(9) В случай на промяна на нивото на класификация уведоменото лице е длъжно незабавно да съобщи това на получателя. При предаване на класифицираната информация на трети лица

получателят незабавно уведомява тези лица за промяната.

(10) Ръководителите на организационните единици организират обучението на подчинените им служители за условията и реда за маркиране на информацията (поставянето, промяната и заличаването на грифовете за сигурност) под методическото ръководство на ДКСИ.

Чл. 32. Редът и начинът за маркиране на информацията се определят с правилника за прилагане на закона.

Раздел II

Съхраняване на класифицираната информация

Чл. 33. (1) Класифицираната информация се създава, обработва, предоставя, съхранява и унищожаване при условията и по реда на този закон и подзаконовите актове за прилагането му, както и в съответствие с предвидените видове защита, съответстващи на нивото на класификация, освен ако в международен договор, по който Република България е страна, е предвидено друго.

(2) (изм. доп. ДВ бр. 57/2007 г.) В срок една година след изтичането срока за защита информацията се предоставя на съответния държавен архив, освен ако специален закон не предвижда друго.

(3) Унищожаване на информация се допуска само след изтичането на една година след срока за защитата ѝ.

(4) Държавната комисия по сигурността на информацията разрешава унищожаването на информация след предложение на комисия, съставена със заповед на ръководителя на съответната организационна единица. Комисията:

1. дава заключение коя информация няма историческо, практическо или справочно значение;
2. прави предложение за унищожаване на документи и материали.

(5) Решението на ДКСИ за унищожаване на информация подлежи на съдебно обжалване пред Върховния административен съд.

Раздел III

Срокове за защита на класифицираната информация

Чл. 34. (1) За защита на класифицираната информация се определят следните срокове, считани от датата на създаването ѝ:

1. за информация, маркирана с гриф за сигурност „Строго секретно“ - 30 години;
2. за информация, маркирана с гриф за сигурност „Секретно“ - 15 години;
3. за информация, маркирана с гриф за сигурност „Поверително“ - 5 години;
4. (изм. доп. ДВ бр. 95/2007 г.) за информация, класифицирана като служебна тайна - 6 месеца.

(2) С решение на ДКСИ, когато националните интереси налагат това, сроковете по ал. 1 могат да бъдат удължени, но с не повече от първоначално определените.

(3) След изтичане на сроковете по ал. 1 и 2 нивото на класификация се премахва и достъпът до тази информация се осъществява по реда на [Закона за достъп до обществена информация](#).

(4) В случаите на пълна ликвидация на организационната единица, когато специален закон не предвижда друго, информацията, класифицирана като държавна или служебна тайна, както и всички правомощия за промяна на нивото на класификация се предоставят на ДКСИ.

(5) Сроковете по ал. 1 и 2 се прилагат и по отношение на чуждестранна класифицирана информация, освен ако международен договор, по който Република България е страна, предвижда друг срок.

Чл. 35. (1) Държавната комисия по сигурността на информацията води регистър на материалите и документите, съдържащи класифицирана информация, представляваща държавна или служебна тайна.

(2) Регистърът по ал. 1 съдържа данни за:

1. организационната единица, в която е създаден съответният материал или документ;
2. датата на неговото създаване и предвидената дата за премахване на нивото на

класификация;

3. идентификационния номер на материала или документа, под който той фигурира в регистъра по ал. 1;

4. правното основание за класификация на материала или документа и грифа за сигурност;

5. промяна или премахване нивото на класификация и датата на извършването им.

(3) Ръководителите на организационните единици предоставят на ДКСИ информацията по ал. 2, т. 1, 2, 4 и 5 за вписване в регистъра след създаването на материала или документа, съдържащи класифицирана информация, представляваща държавна или служебна тайна, съответно след

премахване или промяна на нивото на класификация.

(4) Лицата по чл. 31, ал. 1 преразглеждат периодично, най-малко веднъж на две години, сроковете за защита на всеки материал или документ, маркиран с гриф за сигурност, за наличието на правни основания за промяна или премахване на нивото на класификация. При промяна на нивото на класификация се зачита изтеклият до промяната срок по чл. 34, ал. 1.

(5) Редът за предоставяне на данни за вписване в регистъра, както и условията и редът за извършване на справки от регистъра се определят в правилника за прилагане на закона.

Глава пета УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПОЛУЧАВАНЕ НА ДОСТЪП ДО КЛАСИФИЦИРАНА ИНФОРМАЦИЯ

Раздел I

Условия за получаване на достъп до класифицирана информация

Чл. 36. Никое лице няма право на достъп до класифицирана информация единствено по силата на своето служебно положение, с изключение на случаите по чл. 39.

Чл. 37. (1) Ръководителите на организационните единици, с изключение на случаите по ал. 2, определят списък на длъжностите или задачите, за които се изисква достъп до съответното ниво на класифицирана информация, представляваща държавна тайна.

(2) Ръководителите на службите за сигурност и обществен ред определят списъка по ал. 1 за тези служби.

Чл. 38. (1) Достъп до класифицирана информация във връзка с изпълнение на служебни задължения или конкретно възложени задачи се разрешава след:

1. извършване на проучване на лицето за надеждност;
2. провеждане на обучение на лицето в областта на защитата на класифицираната информация.

(2) Не се извършва проучване на лицето за надеждност във връзка с достъпа до информация, класифицирана като служебна тайна.

Чл. 39. (1) Не се извършва проучване за надеждност по отношение на:

1. председателя на Народното събрание;
2. президента на Република България;
3. министър-председателя;
4. министрите;
5. главния секретар на Министерския съвет;
6. народните представители;
7. (Изм. доп. ДВ бр. 55/2004 г.) съдиите от Конституционния съд, съдиите, прокурорите, адвокатите и следователите.

(2) Лицата по ал. 1, т. 1, 2 и 3, считано от момента на встъпването им в длъжност, получават по право достъп до всички нива на класифицирана информация за срока на заемане на длъжността им.

(3) Лицата по ал. 1, т. 4, 5, 6 и 7 получават, считано от момента на встъпването им в длъжност, по право достъп до всички нива на класифицирана информация за срока на заемане на длъжността им при спазване на принципа „необходимост да се знае“, когато информацията е:

1. за министрите и главния секретар на Министерския съвет - в кръга на тяхната компетентност;
2. за народните представители - при взето по установения ред решение на парламентарна комисия или на Народното събрание или когато комисия или Народното събрание заседават в закрито заседание;
3. (Изм. доп. ДВ бр. 55/2004 г.) за съдиите, прокурорите, адвокатите и следователите - само за конкретното дело.

Чл. 40. (1) Разрешение за достъп до класифицирана информация, извън случаите по чл. 39, се издава на лице, което отговаря на следните изисквания:

1. притежава българско гражданство, с изключение на случаите по глава шеста, раздел VI;
2. е пълнолетно;
3. има завършено средно образование;
4. не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер, независимо от реабилитацията;
5. срещу лицето няма образувано досъдебно или съдебно производство за умишлено престъпление от общ характер;

6. е надеждно от гледна точка на сигурността;
7. не страда от психически заболявания, удостоверени по съответния ред;
8. е определено като надеждно за опазване на тайна.

(2) При наличие на международен договор, по който Република България е страна, или при условията на взаимност изискванията на ал. 1 не се прилагат по отношение на граждани на други държави, които изпълняват в Република България задачи, възложени им от съответната държава или международна организация, в случай че те притежават разрешения, издадени от съответния компетентен орган за сигурност на информацията на другата държава или международна организация.

Чл. 41. Надеждност на лицето от гледна точка на сигурността е налице, когато липсват данни относно:

1. осъществяване на дейност срещу интересите на Република България или срещу интереси, които Република България се е задължила да защитава по силата на международни договори;
2. участие или съучастие в шпионска, терористична, саботажна или диверсионна дейност;
3. осъществяване на друга дейност против националната сигурност, териториалната цялост или суверенитета на страната или целяща насилствена промяна на конституционно установения ред;
4. осъществяване на дейност, насочена срещу обществения ред.

Чл. 42. (1) Надеждност на лицето от гледна точка на опазване на тайната е налице, когато липсват данни относно:

1. укриване или даване на невярна информация от проучваното лице за целите на проучването;
2. факти и обстоятелства, които биха дали възможност за изнудване на проучваното лице;
3. несъответствие между стандарта на живот на проучваното лице и неговите доходи;
4. психично заболяване или други нарушения на психичната дейност, които биха повлияли отрицателно върху способността на проучваното лице да работи с класифицирана информация;
5. зависимост на проучваното лице от алкохол и наркотични вещества.

(2) За установяване на фактите по ал. 1, т. 4 и 5 органът, извършващ проучването, може да поиска проучваното лице да се подложи на специализирани медицински и психологически изследвания и да представи резултатите от тях. Проучваното лице има право да откаже да се подложи на поисканите специализирани медицински и психологически изследвания. Отказът се прави в писмена форма и проучването се прекратява.

(3) Редът и местата за извършване на специализираните медицински и психологически изследвания, както и на периодичните прегледи на здравословното състояние съгласно чл. 18, ал. 1, т. 4 и методите за тяхното провеждане се определят с наредба на министъра на здравеопазването, съгласувана с ДКСИ.

Раздел II

Процедура по проучване

Чл. 43. (1) Процедурата по проучване за надеждност има за цел да установи дали кандидатът отговаря на изискванията за издаване на разрешение за достъп до класифицирана информация.

(2) Процедурата по проучване за надеждност се извършва след писмено съгласие на проучваното лице.

(3) Всички дейности по проучване на лицето се документират.

(4) Писменото съгласие по ал. 2 може да бъде оттеглено във всеки момент от осъществяване на процедурата по проучването.

(5) При оттегляне на писменото съгласие по ал. 2 проучваното лице няма право да кандидатства за заемане на длъжност или за изпълнение на конкретна задача, свързани с работа с класифицирана информация, за срок 1 година.

(6) В случаите по ал. 4 проверката се прекратява незабавно. Предоставените от проучваното лице материали и документи се връщат на лицето, а събраните в хода на проучването данни се унищожават незабавно от органа, извършил проучването.

(7) Процедурата по ал. 6 се урежда с правилника за прилагане на закона.

Чл. 44. (1) С цел установяване на надеждността за опазване на тайна от проучваното лице в хода на проучването се събират данни за трети лица, посочени във въпросника от проучваното лице.

(2) Обработването на лични данни за лицата по ал. 1 се извършва при условията и по реда на [Закона за защита на личните данни](#).

Чл. 45. (1) (изм. доп. ДВ бр. 95/2007 г.) Проучването по чл. 43, ал. 1 се извършва за лица, заемащи или кандидатстващи за заемане на длъжност или за изпълнение на задача, свързани с достъп до класифицирана информация.

(2) Проучването по ал. 1 се извършва и спрямо лица, чиято работа изисква достъп до

класифицирана информация с по-високо ниво на класификация.

(3) При провеждане на конкурс за заемане на длъжност или за изпълнение на конкретна задача, които изискват достъп до класифицирана информация, кандидатите следва да отговарят на изискванията на този закон за получаване на достъп до съответното ниво на класифицирана информация.

(4) В обявлението за провеждане на конкурса се посочва изрично изискването по ал. 3.

(5) Специфичните изисквания относно провеждането на процедурата за проучване на лицата по ал. 3 се уреждат в правилника за прилагане на закона.

Раздел III Видове проучвания

Чл. 46. В зависимост от разрешавания достъп се извършват следните видове проучвания:

1. обикновено проучване - за достъп до класифицирана информация с ниво на класификация „Поверително“;
2. разширено проучване - за достъп до класифицирана информация с ниво на класификация „Секретно“;
3. специално проучване-за достъп до класифицирана информация с ниво на класификация „Строго секретно“.

Чл. 47. (1) Обикновеното проучване се извършва от служителя по сигурността на информацията след писмено разпореждане на ръководителя на организационната единица.

(2) В случаите по чл. 20, ал. 3 проучването се извършва от ръководителя на организационната единица.

(3) Обикновеното проучване има за цел проверка за установяване на обстоятелствата по чл. 40, ал. 1, т. 1-5, 7 и 8.

(4) Проучването по ал. 1 включва и попълване на въпросник ([приложение № 2](#)).

(5) За изясняване на обстоятелствата по ал. 4 служителят по сигурността на информацията има право да изисква и да получава данни от службите за обществен ред и от компетентните държавни органи, а при необходимост - да иска съдействие от службите за сигурност.

(6) Служителят по сигурността на информацията приключва проучването и издава или отказва издаване на разрешение за достъп до информация, класифицирана като държавна тайна с ниво на класификация „Поверително“, като своевременно уведомява ДКСИ.

Чл.48. (1) Разширеното проучване се извършва за лица, които кандидатстват за длъжности или за изпълнение на конкретно възложени задачи, които налагат работа с класифицирана информация, маркирана с гриф за сигурност „Секретно“.

(2) (изм. ДВ бр. 109/2007 г.) Проучването по ал. 1, с изключение на случаите по чл. 11 и 15, се извършва от Държавна агенция "Национална сигурност" по писмено искане на ръководителя на организационната единица, в която кандидатства лицето или която възлага изпълнението на задачата.

(3) Проучването по ал. 1 има за цел изясняване на обстоятелствата по чл. 40, ал. 1.

(4) Проучването по ал. 1 включва и попълване на въпросник ([приложение № 2](#)).

(5) (Изм. ДВ бр. 31/2003 г., изм. ДВ бр. 109/2007 г.) Разширеното проучване освен обстоятелствата по ал. 3 и 4 включва и проверки по местоживееене, по месторабота, на банковите сметки на проучваното лице и в данъчните регистри.

Чл. 49.(1) Специалното проучване се извършва за лица, които кандидатстват за длъжности или за изпълнение на конкретно възложени задачи, които налагат работа с класифицирана информация, маркирана с гриф за сигурност „Строго секретно“.

(2) (изм. ДВ бр. 109/2007 г.) Проучването по ал. 1, освен в случаите по чл. 11 и 15, се извършва от Държавна агенция "Национална сигурност" по писмено искане на ръководителя на организационната единица, в която кандидатства лицето или която възлага изпълнението на задачата.

(3) Специалното проучване обхваща дейностите по чл. 48, ал. 3 - 5 и интервю както с проучваното лице, така и с три посочени от него лица.

Чл. 50. (1) В случай, че по време на проучванията по чл. 47, 48 и 49 се разкрият факти и обстоятелства, представляващи пречка за издаване на разрешение за съответното ниво на достъп, допълнително се провежда интервю с проучваното лице.

(2) Интервюто по ал. 1 има за цел изясняване на разкритите факти и обстоятелства.

(У) В зависимост от вида на проучване интервюто се провежда:

1. при обикновеното проучване-от служителя по сигурността на информацията, а в случаите по

чл. 20, ал. 3 - от ръководителя на организационната единица;

2. при разширеното и специалното проучване - от органите, извършващи проучването.

(4) Интервюто по ал. 1 не се провежда, когато провеждането му би могло да доведе до нерегламентиран достъп до информация, класифицирана като държавна тайна.

Чл. 51. В Министерството на отбраната и в Българската армия проучванията по чл. 47, ал. 1, чл. 48, ал. 1 и чл. 49, ал. 1 се извършват от органа по чл. 11, ал. 3 след писмено искане на ръководителя на съответното структурно звено.

Раздел IV

Срокове за извършване на проучването и за издаване на разрешение или отказ за издаване на разрешение

Чл. 52. (1) Проучването за надеждност на лицето се извършва в следните срокове:

1. за обикновеното проучване - до 30 дни от получаване на писменото разпореждане или искане;

2. за разширеното проучване - до 45 дни от получаване на писменото искане на ръководителя на организационната единица;

3. за специалното проучване - до 60 дни от получаване на писменото искане на ръководителя на организационната единица.

(2) Съответните ръководители могат да продължават сроковете по ал. 1, но с не повече от 20 дни, въз основа на мотивирана писмена молба от служителите на службите за сигурност и за обществен ред или от служителите по сигурността на информацията, извършващи проучването, подадена преди изтичането на срока.

Чл. 53. Държавната комисия по сигурността на информацията, службите по чл. 11 и 15 или служителят по сигурността на информацията издават или отказват издаването на разрешение за достъп до класифицирана информация от съответното ниво в 10-дневен срок от приключване на проучването за надеждност.

Раздел V

Издаване, отнемане, прекратяване и отказ за издаване на разрешение за достъп до класифицирана информация

Чл. 54. (1) Разрешение за достъп се издава на лица, които отговарят на изискванията по чл. 40, ал. 1, предвидени за съответното ниво на класификация за сигурност на информацията.

(2) Разрешението за достъп е писмен документ. Разрешението се издава в три екземпляра по образец, утвърден от ДКСИ, съхранявани съответно в ДКСИ, в службата, която го е издала, и в организационната единица.

(3) Разрешението за достъп до по-високо ниво на класификация дава право на достъп и до класифицирана информация от по-ниско ниво, ако достъпът до по-ниското ниво на класификация се налага във връзка със заеманата длъжност или с изпълнението на конкретно възложена задача.

Чл. 55. (1) Разрешението за достъп се издава за срок:

1. пет години - за ниво на класификация „Поверително“;

2. четири години - за ниво на класификация „Секретно“;

3. три години - за ниво на класификация „Строго секретно“.

(2) Най-малко 3 месеца преди изтичането на сроковете по ал. 1 се извършва ново проучване по отношение на лицата, които продължават да заемат длъжност или да изпълняват конкретно възложена задача, която изисква достъп до класифицирана информация от определеното ниво.

(3) Проучването по ал. 2 и издаването на ново разрешение се извършва от компетентните органи при условията и по реда на тази глава.

(4) (нова, доп. ДВ бр. 95/2007 г.) Не се извършва ново проучване за надеждност на лице, което в срока на издаденото разрешение за достъп заеме друга длъжност или се наложи да изпълнява друга задача, за която се изисква достъп до класифицирана информация от същото или по-ниско ниво на класификация за сигурност на информацията, за което е получило разрешение.

Чл. 56. (1) В случай, че за лице, на което е издадено разрешение за достъп до класифицирана информация, станат известни нови факти и обстоятелства, които поставят под съмнение неговата надеждност, служителят по сигурността на информацията извършва проверка на тези факти и обстоятелства.

(2) Проверката по ал. 1 се извършва незабавно и има за цел изясняването на фактите и обстоятелствата по ал. 1.

(3) За извършваната проверка *служителят* по сигурността на информацията уведомява писмено ръководителя на организационната единица и органа, издал разрешението.

(4) След получаване на писменото уведомление ръководителят на организационната единица може да ограничи достъпа на проучваното лице до съответното ниво на класифицирана информация, като своевременно уведомява за това органа, издал разрешението.

Чл. 57. (1) Отказва се издаването на разрешение за достъп до класифицирана информация от съответното ниво, когато в хода на проучването се установи, че:

1. проучваното лице не отговаря на някои от изискванията по чл. 40, ал. 1;
2. проучваното лице съзнателно е представило неверни или непълни данни.

(2) Отказът за издаване на разрешение се изготвя в 3 екземпляра по образец, утвърден от ДКСИ, съхранявани съответно в ДКСИ, в органа, който го е издал, и в организационната единица.

(3) Отказът за издаване на разрешение за достъп до класифицирана информация не се мотивира, като се посочва само правното основание.

(4) Проучваното лице се уведомява за отказа в писмена форма, като се посочва правното основание и му се издава препис от отказа.

(5) Отказът за издаване на разрешение за достъп до класифицирана информация не подлежи на обжалване по съдебен ред.

(6) Проучвано лице, на което е отказано разрешение за достъп до класифицирана информация, няма право да кандидатства за заемане на длъжност или за изпълнение на конкретна задача, свързани с работа с класифицирана информация от същото или по-високо ниво на класификация, за срок една година от издаването на отказа.

Чл. 58. Разрешението и отказът за издаване на разрешение за достъп до класифицирана информация съдържат:

1. органа, издал документа;
2. име, презиме, фамилия, дата и място на раждане и ЕГН на проучваното лице;
3. (отм. ДВ бр. 95/2007 г.)
4. вида на проучването;
5. нивото на класификация за сигурност на информацията, до което е разрешен или отказан достъп;

6. правното основание за издаването или за отказа да се издаде разрешение за достъп до класифицирана информация;

7. срока на валидност на разрешението;
8. номера на разрешението или на отказа;
9. дата и място на издаването;
10. подпис и печат.

Чл. 59. (1) Органът, издал разрешението за достъп до класифицирана информация, отнема издаденото разрешение по писмено предложение на служителя по сигурността на информацията, когато:

1. при проверката по чл. 56 се установи, че лицето не отговаря на някои от изискванията на чл. 40, ал. 1;

2. лицето е извършило нарушение на закона или на подзаконовите актове по прилагането му, което е създавало опасност от възникване или е довело до значителни вреди за интересите на държавата, организациите или лицата в областта на защитата на класифицираната информация;

3. лицето е извършило системни нарушения на закона или на подзаконовите актове, свързани със защитата на класифицираната информация.

(2) Органът по ал. 1 незабавно уведомява писмено ръководителя на организационната единица и лицето за отнемането на разрешението.

(3) Отнемането на издаденото разрешение за достъп до класифицирана информация не се мотивира, като се посочва само правното основание.

(4) Отнемането на издаденото разрешение е въз основа на писмен акт със съответно съдържание по чл. 58.

(5) Отнемането на издаденото разрешение за достъп до класифицирана информация не подлежи на обжалване по съдебен ред.

(6) Лице, на което е отнето разрешението за достъп до класифицирана информация, няма право да кандидатства за заемане на длъжност или за изпълнение на конкретна задача, свързани с работа с класифицирана информация, за срок три години от отнемането.

Чл. 60. (1) Органът, издал разрешение за достъп до класифицирана информация, прекратява действието на издаденото разрешение по писмено предложение на служителя по сигурността на информацията при:

1. смърт на лицето, получило разрешение за достъп до класифицирана информация;

2. (отм. ДВ бр. 95/2007 г.)

3. (отм. ДВ бр. 95/2007 г.)

4. изтичане на сроковете по чл. 55, ал. 1;

5. промяна на необходимостта от достъп до по-високо ниво на класификация за сигурност на информацията.

6. (нова, доп. ДВ бр. 95/2007 г.) отпадане на необходимостта от достъп до класифицирана информация.

(2) Органът по ал. 1 уведомява писмено ръководителя на организационната единица и лицето за прекратяване на разрешението.

(3) Прекратяването на действието на издаденото разрешение за достъп до класифицирана информация не се мотивира, като се посочва само правното основание.

(4) Прекратяването на действието на издаденото разрешение е въз основа на писмен акт със съответно съдържание по чл. 58.

(5) Прекратяването на действието на издаденото разрешение за достъп до класифицирана информация не подлежи на обжалване по съдебен ред.

Чл. 61. В случаите по чл. 59 и 60 служителят връща издаденото разрешение на органа, издал разрешението за достъп до класифицирана информация.

Чл. 62. Отказът за издаване на разрешение за достъп до класифицирана информация, както и прекратяването или отнемането на издадено разрешение могат да се обжалват пред ДКСИ в 7-дневен срок от уведомяването на лицето по чл. 57, ал. 4, съответно по чл. 59, ал. 2 и по чл. 60, ал. 2.

Чл. 63. (1) Жалбата се подава в писмена форма чрез органа, чийто акт се обжалва, до ДКСИ.

(2) В жалбата се посочва органът, до който се подава, името и адресът на жалбоподателя, актът, който се обжалва, органът, който го е издал, оплакванията и искането на жалбоподателя.

Чл. 64. (1) Подадената след срока по чл. 62 жалба се връща на подателя срещу разписка.

(2) В 7-дневен срок от връщането на жалбата може да се поиска възстановяване на срока, ако пропускането се дължи на особени непредвидени обстоятелства. Към искането се прилага върнатата жалба.

(3) Искането за възстановяване на срока се разглежда от ДКСИ. Ако искането е основателно, се дава ход на жалбата, а ако е неоснователно, жалбата се оставя без разглеждане.

Чл. 65. (1) В 7-дневен срок от получаването на жалбата органът, издал обжалвания акт, може да преразгледа въпроса и да издаде разрешение за достъп до класифицирана информация или да оттегли акта, с който е отнел издаденото разрешение. В тези случаи се уведомяват заинтересуваните.

(2) Когато органът, издал обжалвания акт, не намери основание за пререшаване на въпроса, той изпраща незабавно жалбата заедно с цялата преписка на ДКСИ.

(3) Ако в 7-дневен срок от изтичането на срока по ал. 1 жалбата не бъде изпратена на ДКСИ, жалбоподателят може да изпрати препис от жалбата на ДКСИ или да я уведоми за допуснатото забавяне. ДКСИ изисква преписката служебно.

(4) След получаване на преписката ДКСИ може да събира нови доказателства.

Чл. 66. (1) Държавната комисия по сигурността на информацията се произнася по жалбата в двуседмичен срок от получаването ѝ.

(2) Държавната комисия по сигурността на информацията се произнася с решение, с което отменя административния акт за отказ, прекратяване или отнемане на издадено разрешение или отхвърля жалбата.

(3) Когато органът противозаконно е отказал да издаде разрешение за достъп до класифицирана информация, ДКСИ може да задължи този орган да започне процедура по проучване, като определи и срок за приключване.

Чл. 67. В 3-дневен срок от постановяване на решението ДКСИ го съобщава на жалбоподателя, на органа, чийто акт се обжалва, и на организационната единица.

Чл. 68. Решението на ДКСИ е окончателно и не подлежи на обжалване.

Чл. 69. Отказът, прекратяването и отнемането на издадено разрешение за достъп до класифицирана информация, издадени от ДКСИ, не подлежат на обжалване.

Раздел VI

Дела по проучванията за надеждност

Чл. 70. (1) Делата, съдържащи материали по проучванията за надеждност, се съхраняват, поддържат, актуализират, картотекират и закриват от органа, извършил проучването, отделно от другите видове дела.

(2) Делата се откриват от компетентния орган при започване на проучването за надеждност.

(3) (изм. доп. ДВ бр. 95/2007 г.) Данните, съдържащи се в делата, представляват класифицирана информация и се използват за целите на този закон.

(4) Делата на лица, на които е издадено разрешение за достъп до класифицирана информация, се съхраняват за срок не по-дълъг от пет години след изтичането на срока на разрешението, след което се унищожават.

Чл. 71. (1) Делата на проучваните лица съдържат:

1. молба за постъпване на длъжност, документи за възлагане изпълнението на конкретно възложена задача, изискваща достъп до класифицирана информация, съответно молба за участие в конкурс за заемане на такава длъжност или за изпълнение на такава задача;

2. документи относно физическите или юридическите лица, кандидатстващи за сключване или изпълнение на договор, свързан с достъп до класифицирана информация;

3. писмено съгласие за проучване;

4. писмено искане за проучването;

5. попълнен въпросник;

6. разрешение, сертификат или удостоверение за достъп до класифицирана информация;

7. документ за отказване, отнемане или прекратяване на разрешение за достъп до

класифицирана информация;

8. документи по назначаване или възлагане на конкретна задача;

9. документи за преминало обучение по защита на класифицирана информация;

10. други документи, съдържащи факти и обстоятелства, събрани при условията и по реда на този закон.

(2) Специалните правила за откриване, съхраняване, поддържане, актуализиране, картотекиране и закриване на делата по проучванията за надеждност се определят с правилника за прилагане на закона.

Глава шеста ВИДОВЕ ЗАЩИТА НА КЛАСИФИЦИРАНАТА ИНФОРМАЦИЯ

Раздел I

Физическа сигурност

Чл. 72. (1) физическата сигурност на класифицираната информация включва система от организационни, физически и технически мерки за предотвратяване на нерегламентиран достъп до материали, документи, техника и съоръжения, класифицирани като държавна или служебна тайна.

(2) Системата от мерки по ал. 1 включва защитата на сградите, помещенията и съоръженията, в които се създава, обработва и съхранява класифицирана информация, и контрола върху достъпа до тях.

Чл. 73. (1) Организационните единици прилагат система от мерки и средства за физическа сигурност на сгради, помещения и съоръжения, в които се създава, обработва и съхранява класифицирана информация.

(2) физическата сигурност се прилага за защита на класифицирана информация от всякаква заплаха или вреда в резултат на:

1. терористична дейност или саботаж;

2. нерегламентиран достъп или опит за нерегламентиран достъп.

(3) Необходимите способности и средства за физическа сигурност се определят в зависимост от нивото на класификация и количеството на класифицираната информация, от броя и нивото на достъп на работниците и служителите, определени съгласно чл. 3, от степента на заплаха от увреждащи действия.

Чл. 74. За предотвратяване на нерегламентиран-достъп до класифицирана информация ръководителите на организационните единици с помощта на служителите по сигурността на информацията:

1. определят зоните за сигурност;

2. определят около зоните за сигурност административни зони, в които се извършва контрол на хора и моторни превозни средства и които са с най-ниско ниво на сигурност;

3. въвеждат контролиран режим на влизане, движение и излизане от зоната за сигурност, както и задължително придружаване в тези зони на лица без право на достъп или с право на достъп до по-ниско ниво на класификация;

4. осигуряват съответен контрол над зоните за сигурност и административните зони чрез

служители от звената по сигурност и охрана;

5. въвеждат специален режим за съхраняване на ключове от помещения, каси и други съоръжения, служещи за съхраняване на класифицирана информация.

Чл. 75. За осигуряване защитата на класифицираната информация, представляваща държавна тайна, при срещи, разговори, съвещания, заседания и др., предмет на които е такава информация, се въвеждат допълнителни мерки за сигурност срещу подслушване и наблюдение.

Чл. 76. Лицата, участващи в срещи, съвещания и заседания, чийто предмет е класифицирана информация, представляваща държавна тайна, се проверяват предварително от звената за сигурност и охрана в организационната единица.

Чл. 77. (1) Всички материали и технически средства, които се използват за защита на класифицирана информация, трябва да отговарят на изискванията за стабилност и неразрушимост, съответни на нивото на класификация за сигурност на информацията, сертифицирани от ДКСИ или от друг орган, определен с решение на Министерския съвет.

(2) Други технически средства могат да се използват само по изключение, при условие че няма да се понижи нивото, необходимо за даденото ниво на класификация за сигурност на информацията.

(3) Средствата за физическа сигурност, сертифицирани за всяко ниво на класификация за сигурност, се определят в списък, утвърден от ДКСИ.

Чл. 78. Системата от мерки, способности и средства за физическа сигурност, условията и редът за използването им се определят с наредба на Министерския съвет.

Чл. 79. Служителите по сигурността на информацията извършват предварителен и текущ контрол по отношение на организацията, способите и средствата за физическа сигурност в организационната единица.

Раздел II

Документална сигурност

Чл. 80. (1) Документалната сигурност се състои в система от мерки, способности и средства за защита на класифицираната информация при създаването, обработването и съхраняването на документи, както и при организирането и работата на регистратури за класифицирана информация.

(2) Системата от мерки, способности и средства за документална сигурност, условията и редът за използването им се определят с правилника за прилагане на закона.

Чл. 81. За осигуряване защита на класифицираната информация ръководителите на организационните единици определят допълнителни специални процедури и изисквания в рамките на своята компетентност.

Чл. 82. (1) В рамките на организационната единица се създава отделно организационно звено - регистратура за класифицирана информация, отговорно за надлежното създаване, обработване, съхраняване и предаване на упълномощени лица на материали, съдържащи класифицирана информация. Регистратурите за класифицирана информация са пряко подчинени на служителя по сигурността на информацията.

(2) Изискванията за изграждане и функциониране на регистратурите по ал. 1 се регламентират в правилника за прилагане на закона.

Раздел III

Персонална сигурност

Чл. 83. (1) Персоналната сигурност представлява система от принципи и мерки, прилагани от компетентните органи по съответния ред спрямо лица с цел гарантиране на тяхната надеждност с оглед защита на класифицираната информация.

(2) Принципите и мерките по ал. 1 включват принципа „необходимост да се знае“, процедурата по проучване на лицата и издаването на разрешение за достъп по глава пета, провеждането на обучение на лицата по реда на закона и правилника за неговото прилагане и осъществяването на контрол в тази област.

Раздел IV

Криптографска сигурност

Чл. 84. Криптографската сигурност представлява система от криптографски методи и средства, които се прилагат с цел защита на класифицираната информация от нерегламентиран достъп при нейното създаване, обработка, съхраняване и пренасяне.

Чл. 85. (изм. ДВ бр. 109/2007 г.) Условията и редът за използването, производството и вносът на криптографски методи и средства за защита на класифицирана информация се определят с наредба, приета от Министерския съвет по предложение на председателя на Държавна агенция

"Национална сигурност".

Чл. 86. (изм. ДВ бр. 109/2007 г.) За защита на класифицираната информация се прилагат криптографски методи и средства само след предварително одобрение и регистрация от Държавна агенция "Национална сигурност".

Чл. 87. (1) (изм. ДВ бр. 109/2007 г.) Производството и разпределянето на необходимите криптографски ключове се извършва от Държавна агенция "Национална сигурност".

(2) (изм. ДВ бр. 109/2007 г.) Дейностите по ал. 1 могат да се извършват и от други организационни единици след разрешението и под контрола на Държавна агенция "Национална сигурност".

Чл. 88. (1) В рамките на организационната единица прилагането на криптографските методи и средства се извършва от служителите по сигурността на информацията или от други служители от административното звено по сигурността, преминали обучение в областта на криптографската сигурност и получили разрешение за работа с криптографски средства.

(2) (изм. ДВ бр. 109/2007 г.) Разрешението по ал. 1 се издава от Държавна агенция "Национална сигурност" след проучване на лицата по чл. 46, т. 3. Издаването, прекратяването и отнемането на разрешение се извършва при условията и по реда на глава пета. Отказът, прекратяването и отнемането не подлежат на обжалване по съдебен ред.

(3) (изм. ДВ бр. 109/2007 г.) Обучението по ал. 1 се извършва от Държавна агенция "Национална сигурност" или от други организационни единици след разрешението и под контрола на Държавна агенция "Национална сигурност".

Раздел V

Сигурност на автоматизираните информационни системи или мрежи

Чл. 89. Сигурността на автоматизираните информационни системи (АИС) или мрежи представлява система от принципи и мерки за защита от нерегламентиран достъп до класифицираната информация, създавана, обработвана, съхранявана и пренасяна в АИС или мрежи.

Чл. 90. (1) (изм. доп. ДВ бр. 36/2008 г.) Задължителните общи условия за сигурност на АИС или мрежи обхващат компютърната, комуникационната, Криптографската, физическата и персоналната сигурност, сигурността на самата информация на всякакъв електронен носител, както и защитата от паразитни електромагнитни излъчвания, определени в наредба, приета от Министерския съвет по предложение на председателя на Държавна агенция "Национална сигурност".

(2) (изм. ДВ бр. 109/2007 г.) Задължителните специфични изисквания за сигурност на АИС или мрежи във всяка организационна единица се определят от ръководителя на организационната единица по предложение на служителите по сигурността на информацията. Тези изисквания подлежат на утвърждаване от Държавна агенция "Национална сигурност".

(3) Изискванията по ал. 2 включват подробно описание на мерките за сигурност, които се прилагат, и правилата за сигурност, които се спазват при проектиране и експлоатация на конкретната АИС или мрежа.

(4) Изискванията по ал. 2 се изготвят на етапа на проектиране на АИС или мрежи и при необходимост се изменят и допълват в процеса на изграждане и развитие на системата.

(5) (изм. ДВ бр. 109/2007 г.) Всички последващи промени в изискванията по ал. 2 се утвърждават от Държавна агенция "Национална сигурност".

Чл. 91. (изм. ДВ бр. 109/2007 г.) Преди въвеждане в експлоатация на АИС или мрежи Държавна агенция "Национална сигурност" извършва комплексна оценка на сигурността им съгласно изискванията на чл. 90 и издава сертификат по чл. 14, т. 2 по образец, посочен в наредбата по чл. 90, ал. 1.

Чл. 92. Ръководителят на организационната единица, в която се използват АИС или мрежи за обработка на класифицирана информация, по предложение на служителите по сигурността на информацията назначава или възлага на назначени служители от административното звено по сигурността и охраната функции по контрола за спазване на изискванията за сигурност на тези системи или мрежи.

Чл. 93. Не се допуска създаване, обработване, съхраняване и пренасяне на класифицирана информация в АИС или мрежи без наличието на издаден сертификат за тези АИС или мрежи по реда на този раздел.

Чл. 94. Не се допуска включването на АИС или мрежи, предназначени за създаване, обработка, съхраняване и пренасяне на класифицирана информация към публични мрежи като Интернет и други подобни електронни комуникационни мрежи.

Раздел VI

Индустриална сигурност

Чл. 95. (1) Индустиалната сигурност представлява система от принципи и мерки, които се прилагат по отношение на кандидати - физически и юридически лица, при сключването или изпълнението на договор, свързан с достъп до класифицирана информация, с цел защитата ѝ от нерегламентиран достъп.

(2) Общите изисквания за гарантиране на индустиалната сигурност се определят въз основа на този закон с наредба на Министерския съвет.

(3) По предложение на ДКСИ Министерският съвет определя с решение органа, провеждащ процедурата по проучване и издаващ удостоверение за сигурност.

(4) С договорите по ал. 1 се определят специфичните изисквания за защита на класифицираната информация, свързани с обема и нивото на класификация за сигурност, лицата, имащи достъп до нея, клаузи за отговорност в случай на неспазване на изискванията за индустиална сигурност.

Чл. 96. (1) Класифицирана информация може да бъде предоставяна само на физически лица, на които са издадени удостоверения и разрешения за достъп до класифицирана информация, и на юридически лица, на които е издадено удостоверение за такъв достъп.

(2) Извън случаите по ал. 1, ако има основание да се счита, че в процеса на дейност лице ще създаде или ще получи достъп до класифицирана информация, то е длъжно да поиска издаване на разрешение по реда на глава пета или удостоверение по реда на този раздел.

Чл. 97. (1) За получаване на удостоверение се извършва проучване на кандидата, при което се събират данни относно:

1. лицата, заемащи ръководни длъжности, както и лицата, на които е възложено непосредственото изпълнение на договора по чл. 95, ал. 1;
2. лицата, ангажирани с провеждането на преговорите във връзка със сключването на договора по чл. 95, ал. 1;
3. лицата, работещи в административното звено за сигурност на кандидата.

(2) В рамките на проучването се събират и данни за:

1. структурата и произхода на капитала на кандидата;
2. търговски партньори, финансови отношения, вещни права и други данни, необходими за преценка на надеждността на кандидата.

Чл. 98. (1) При извършване на проучването кандидатът попълва въпросник, определен с правилника за прилагане на закона.

(2) При последващо настъпване на промени в данните, попълнени от кандидата във въпросника по ал. 1, той се задължава незабавно да уведоми за това органа, извършил проучването.

Чл. 99. При предоставяне на неверни данни или при ненадяване на данни във въпросника по чл. 98, ал. 1 кандидатът не получава удостоверение за достъп до класифицирана информация.

Чл. 100. Удостоверение за достъп до класифицирана информация се издава на кандидат, който:

1. отговаря на изискванията за сигурност по този закон и актовете по неговото прилагане;
2. е икономически стабилен;
3. е надежден от гледна точка на сигурността.

Чл. 101. (1) Не се счита за икономически стабилен кандидат, който:

1. е обявен в несъстоятелност или е в производство за обявяване в несъстоятелност;
2. е осъден за банкрут;
3. се намира в ликвидация;
4. е лишен от правото да упражнява търговска дейност;
5. има ликвидно и изискуемо задължение към държавата, към осигурителни фондове, както и към физически или юридически лица, когато е признато пред органа по принудително изпълнение или когато е установено с влязла в сила съдебно решение, с нотариално заверен документ или с ценна книга, издадена от трето лице;
6. е осъден с влязла в сила присъда за престъпление против собствеността или против стопанството, освен ако е реабилитиран.

(2) Изискването по ал. 1, т. 6 се отнася и за управителите, съответно за членовете на управителните органи на кандидатите.

(3) Обстоятелствата по ал. 1 се удостоверяват с документ от съответния компетентен орган.

Чл. 102. (1) Кандидатът не се счита за надежден от гледна точка на сигурността, ако:

1. се установят данни, че не отговаря на изискванията по чл. 41;

2. се установи, че посочените от кандидата за проучване лица не отговарят на изискванията за сигурност по чл. 40.

(2) В случая по ал. 1, т. 2 кандидатът може да предложи други лица.

(3) Проучването на кандидата за надеждност от гледна точка на сигурността по ал. 1 се извършва от службите за сигурност.

Чл. 103. (1) В зависимост от резултата от проведеното проучване органът, който го извършва, издава удостоверение за сигурност или отказва издаването му.

(2) Отказва се издаване на удостоверение за сигурност, когато кандидатът не отговаря на изискванията по чл. 100.

(3) Отказът по ал. 2 не се мотивира, като се посочва само правното основание за издаването му.

Чл. 104. (1) Удостоверението, както и отказът за издаване на удостоверение за сигурност се издават по образец, утвърден от ДКСИ, и съдържат:

1. компетентния орган;

2. наименование, седалище и номер на БУЛСТАТ на кандидата, на когото се издава удостоверението или отказът;

3. правното основание за издаване на удостоверението или отказа;

4. номер на удостоверението или отказа;

5. срок на валидност на удостоверението;

6. дата и място на удостоверението или отказа;

7. подпис и печат на органа, който издава удостоверението или отказа.

(2) Удостоверението или отказът за издаване на удостоверение са писмени документи и се издават в три екземпляра, които се съхраняват в ДКСИ, в органа, извършил проучването, и в кандидата.

Чл. 105. Ръководителят на организационната единица - възложител по договора, определя лице, което осъществява контрол по спазване разпоредбите на закона и актовете по неговото прилагане и консултира изпълнителя при изпълнението на договора.

Чл. 106. (изм. доп. ДВ бр. 95/2007 г.) (1) Удостоверението за сигурност се издава за срок не по-дълъг от три години.

(2) Не се извършва ново проучване на физически или юридически лица, които в срока на издаденото удостоверение за сигурност кандидатстват за изпълнение на друг договор, свързан с достъп до класифицирана информация от същото или по-ниско ниво на класификация за сигурност на информацията, за което са получили удостоверение за сигурност.

Чл. 107. (изм. доп. ДВ бр. 95/2007 г.) (1) При необходимост най-малко три месеца преди изтичането на срока на валидност на издаденото удостоверение за сигурност се извършва ново проучване по отношение на физическото или юридическото лице, ако то продължава да изпълнява същия или друг договор, който изисква достъп до класифицирана информация.

(2) Проучването по ал. 1 и издаването на ново удостоверение за сигурност се извършват от съответния компетентен орган по чл. 95, ал. 3 при условията и по реда на този раздел.

Чл. 108. (1) Органът, издал удостоверението, упражнява контрол с цел установяване дали кандидатът продължава да отговаря на изискванията за сигурност по този закон.

(2) В случай че лицата, получили удостоверение за сигурност, са престанали да отговарят на изискванията по чл. 100, т. 1, органът, издал удостоверението, определя срок за отстраняване на пропуските, ако те не са довели до нерегламентиран достъп до класифицирана информация.

(3) В случай че лицата, получили удостоверение за сигурност, са престанали да отговарят на някои от изискванията по чл. 100, т. 2 и 3 и не са отстранили пропуските в срока по ал. 2 или е установено, че нарушението по чл. 100, т. 1 е довело до нерегламентиран достъп до класифицирана информация, удостоверението за сигурност се отнема от органа, който го е издал.

Чл. 109. Отказът по чл. 103, ал. 2, както и отнемането на издадено удостоверение за сигурност не подлежат на обжалване по съдебен ред. Те се обжалват по реда на чл. 62 - 68.

Чл. 110. (1) Данните, събрани при проучването на кандидат по този раздел, се съхраняват от органа, извършил проучването, в отделно дело и се ползват със защита като класифицирана информация.

(2) Данните, съдържащи се в делата по ал. 1, могат да се използват за целите на този закон.

(3) Делото по ал. 1 се съхранява за срок 20 години считано от датата на прекратяване дейността на кандидата.

(4) Специалните правила за откриване, съхраняване поддържане, актуализиране, картотекиране и закриване на делата по проучванията за надеждност се определят с правилника за прилагане на

закона.

Чл. 111. Защитата на класифицираната информация в областта на изобретенията и полезните модели се осъществява в съответствие с разпоредбите на [Закона за патентите](#), освен ако този закон предвижда друго.

Чл. 112. Лицата по чл. 95, ал. 1 след получаване на удостоверение за сигурност по този раздел имат всички задължения на организационните единици по този закон.

Глава седма

ПРЕДОСТАВЯНЕ ИЛИ ОБМЕН НА КЛАСИФИЦИРАНА ИНФОРМАЦИЯ МЕЖДУ РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ И ДРУГА ДЪРЖАВА ИЛИ МЕЖДУНАРОДНА ОРГАНИЗАЦИЯ

Чл. 113. (1) Република България предоставя или обменя класифицирана информация с държави или международни организации, с които има влезли в сила международни договори за защита на класифицирана информация.

(2) Ако международният договор по ал. 1 не посочва кое е приложимото право за неуредени от него въпроси, прилага се правото на страната - източник на информацията.

Чл. 114. Решението за предоставяне или обмен на класифицирана информация по чл. 113, ал. 1 се взема от ДКСИ въз основа на предварително становище от организационната единица, която предоставя информацията.

Чл. 115. (1) В съответствие със сключения международен договор за защита на класифицирана информация ДКСИ и компетентният орган по сигурността на информацията на другата държава или международна организация следва на взаимна основа предварително да установят, че предоставяната или обменяната информация ще бъде надеждно защитена.

(2) За предварителното установяване на обстоятелството по ал. 1 компетентният орган по сигурността на информацията на другата държава или международна организация следва да удостовери пред ДКСИ, че лицата, които ще имат достъп до предоставяната или обменяната класифицирана информация, са оправомощени за достъп до съответното или по-високо ниво на класификация за сигурност чрез разрешение или удостоверение.

Чл. 116. По отношение на обменяната или предоставената на Република България класифицирана информация от страна на международна организация, чийто член е Република България, се прилагат принципите, нормите и процедурите за защита на класифицирана информация, действащи в рамките на тази международна организация, ако такова задължение произтича за Република България от членството ѝ в международната организация.

Глава осма

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 117. (1) Който наруши чл. 17, се наказва с глоба от 2000 до 20 000 лв.

(2) Когато нарушението по чл. 17 е извършено от юридическо лице, на същото се налага имуществена санкция в размер от 2000 до 20 000 лв.

(3) За допускане извършването на нарушение по ал. 2 ръководителят на юридическото лице се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв., ако деянието не съставлява престъпление.

Чл. 118. (1) Който извърши нарушение по чл. 18 и 19 се наказва с глоба от 50 до 300 лева.

(2) Наказанието по ал. 1 се налага и на ръководител на организационна единица или на служител по сигурността на информацията, който допусне извършване на нарушение по чл. 18 и 19.

Чл. 119. Служител по сигурността на информацията, който извърши нарушение по чл. 22, се наказва с глоба от 100 до 1000 лв.

Чл. 120. (1) Който извърши нарушение по чл. 31 се наказва с глоба от 100 до 500 лв.

(2) Наказанието по ал. 1 се налага и на ръководител на организационна единица или на служител по сигурността на информацията, който допусне извършване на нарушение по чл. 31.

Чл. 121. Лице по чл. 31, ал. 1, което извърши нарушение по чл. 35, ал. 4, се наказва с глоба от 100 до 1000 лева.

Чл. 122. (1) Длъжностно лице, което извърши нарушение по чл. 43, ал. 6, се наказва с глоба от 50 до 5000 лева, ако деянието не съставлява престъпление.

(2) Наказанието по ал. 1 се налага и на ръководител на организационна единица или на служител по сигурността на информацията, който допусне извършване на нарушение по чл. 43, ал. 6.

Чл. 123. Ръководител на организационна единица или на служител по сигурността на информацията, който извърши или допусне извършването на нарушение по чл. 73, ал. 1, се наказва с глоба от 50 до 400 лв.

Чл. 124. (1) Който извърши нарушение по чл. 86, се наказва с глоба от 3000 до 10 000 лв.

(2) Когато нарушението по чл. 86 е извършено при осъществяване на дейност на юридическо лице, на същото се налага имуществена санкция в размер от 3000 до 15 000 лв.

(3) За допускане извършването на нарушението по ал. 1 ръководителят на юридическото лице се наказва с глоба от 300 до 2000 лв.

Чл. 125. Ръководител на организационна единица, който извърши или допусне извършването на нарушение по чл. 90, ал. 2, изречение второ, се наказва с глоба от 300 до 2000 лв.

Чл. 126. Ръководител на организационна единица, който извърши или допусне извършването на нарушение по чл. 92, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв.

Чл. 127. (1) Който извърши или допусне извършването на нарушение по чл. 93, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв.

(2) Ръководител на организационна единица, който допусне извършването на нарушение по чл. 93, се наказва с глоба от 1000 до 2000 лв.

Чл. 128. (1) Който извърши нарушение по чл. 96, се наказва с глоба от 1000 до 3000 лв.

(2) За нарушенията по ал. 1 на юридическите лица се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 5000 лв.

(3) Ръководител на организационна единица и служител по сигурността на информацията, който извърши или допусне извършването на нарушение по чл. 96, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв., ако деянието не съставлява престъпление.

Чл. 129. (1) Който извърши или допусне извършването на нарушение по чл. 98, ал. 2, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено при осъществяване на дейност на юридическо лице, на същото се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 5000 лв.

Чл. 130. (1) Който извърши или допусне извършването на нарушение по чл. 108, ал. 3, се наказва с глоба от 500 до 2000 лв., ако деянието не съставлява престъпление.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено при осъществяване на дейност на юридическо лице, на същото се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 3000 лв.

Чл. 131. Ръководител на организационна единица, който не предостави информация на компетентните органи, поискана при условията и по реда на закона, се наказва с глоба от 500 лв.

Чл. 132. В случаите, когато за нарушение на закона и нормативните актове по неговото прилагане не е предвидено друго наказание, виновният се наказва с глоба от 30 до 200 лв.

Чл. 133. Когато нарушенията по чл. 117- 132 са извършени повторно, се налага глоба или имуществена санкция в двоен размер на първоначално наложената.

Чл. 134. (1) (изм. ДВ бр. 109/2007 г., ДВ бр. 36/2008 г.) Актовете за установяване на нарушения по предходните членове се съставят от упълномощени от председателя на ДКСИ или от председателя на Държавна агенция "Национална сигурност", думата "длъжности" се заменя с "длъжностни", а думите "съответния ръководител на службите" с "председателя на Държавна агенция "Национална сигурност" длъжности лица, а наказателните постановления се издават от председателя на ДКСИ или от съответния ръководител на службите или упълномощен от него заместник-председател в зависимост от компетентността им.

(2) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на [Закона за административните нарушения и наказания](#).

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този закон:

1. (изм. ДВ бр. 109/2007 г., ДВ бр. 69/2008 г.) „**Служби за сигурност**“ са Националната разузнавателна служба, Националната служба за охрана, Държавна агенция "Национална сигурност", дирекция „Оперативно издирване“ - МВР, специализирана дирекция "Оперативни технически операции", служба „Военна информация“ -Министерство на отбраната.

2. (изм. доп. бр. 82/2006 г., ДВ бр. 109/2007 г., ДВ бр. 69/2008 г.) „**Служби за обществен ред**“ са Главна дирекция "Криминална полиция", Главна дирекция "Охранителна полиция", Главна дирекция "Гранична полиция", Главна дирекция "Досъдебно производство" - МВР, служба "Военна полиция" към министъра на отбраната и Главна дирекция "Пожарна безопасност и спасяване" - МВР.

3. „**Организационна единица**“ са: органите на държавна власт и техните администрации, включително техните поделения, подразделения и структурни звена, както и въоръжените сили на Република България, органите на местното самоуправление и местната администрация, физическите и юридическите лица, в които се създава, обработва, съхранява или предоставя

класифицирана информация.

4. **„Служител по сигурността на информацията“** е физическо лице, назначено от ръководителя на организационната единица за осъществяване на дейността по защита на класифицираната информация в организационната единица.

5. (изм. доп. ДВ бр. 36/2008 г.) **„Компетентен орган по издаване, прекратяване, отнемане и отказване на разрешение за достъп до класифицирана информация“** са ДКСИ и ръководителите на службите за сигурност и за обществен ред или заместниците им, когато са упълномощени от тях, както и служителите по сигурността на информацията.

6. **„Нерегламентиран достъп до класифицирана информация“** е разгласяване, злоупотреба, промяна, увреждане, предоставяне, унищожаване на класифицирана информация, както и всякакви други действия, водещи до нарушаване на защитата ѝ или до загубване на такава информация. За нерегламентиран достъп се счита и всеки пропуск да се класифицира информация с поставяне на съответен гриф за сигурност или неправилното му определяне, както и всяко действие или бездействие, довело до узнаване от лице, което няма съответното разрешение или потвърждение за това.

7. **„Регистратура“** е обособена структура, в която се регистрира, получава, изпраща, разпределя, изработва, размножава, предоставя и съхранява класифицирана информация.

8. **„Регистратура в областта на международните отношения“** е регистратура, създадена по силата на международен договор, по който Република България е страна.

9. **„Гриф за сигурност“** е маркировка върху материал, съдържащ класифицирана информация, която показва нивото на класификация.

10. **„Материал“** е документ или всякакъв друг предмет от техническо естество, съоръжение, оборудване, устройство или въоръжение, произведени или в процес на производство, както и съставни части от тях, използвани за производството им.

11. **„Документ“** е всяка записана информация, независимо от физическата ѝ форма или характеристика, включително следните носители на информация: ръчно или машинно написан материал, програми за обработка на данни, печати, карти, таблици, снимки, рисунки, оцветявания, гравюри, чертежи или части от тях, скици, чернови, работни бележки, индигов лист, мастилени ленти или възпроизвеждане чрез каквито и да е средства или процеси звук, глас, магнитни записи, видеозаписи, електронни записи, оптични записи в каквато и да е форма, портативни съоръжения или уреди за автоматизирана обработка на данни с постоянен носител на информация или с преносим носител на информация и други.

12. **„Сбор от материали и/или от документи“** е съвкупност от материали и/или документи, събрани заедно за постигане на предвидена от закона цел, отнасящи се до една тема и подредени по определен ред.

13. **„Национална сигурност“** е състояние на обществото и държавата, при което са защитени основните права и свободи на човека и гражданина, териториалната цялост, независимостта и суверенитетът на страната и е гарантирано демократичното функциониране на държавата и гражданските институции, в резултат на което нацията запазва и увеличава своето благосъстояние и се развива.

14. **„Интереси на Република България, свързани с националната сигурност“** са гарантирането на суверенитета и териториалната цялост и защитата на конституционно установения ред в Република България, включително:

а) разкриване, предотвратяване и противодействие на посегателства срещу независимостта и териториалната цялост на страната;

б) разкриване, предотвратяване и противодействие на тайни посегателства, които накърняват или застрашават политическите, икономическите и отбранителните интереси на страната;

в) получаване на информация за чужди страни или от чужд произход, нужна за вземане на решения от висшите органи на държавната власт и държавното управление;

г) разкриване, предотвратяване и противодействие на тайни посегателства, насочени към насилствена промяна на конституционно установения ред в страната, който гарантира упражняване на правата на човека и гражданина, демократично представителство на основата на многопартийна система и дейността на институциите, установени от Конституцията;

д) разкриване, предотвратяване и противодействие на терористични действия, на незаконен трафик на хора, оръжие и наркотици, както и на незаконен трафик на продукти и технологии, поставени под международен контрол, пране на пари и други специфични рискове и заплахи.

15. **„Вреда в областта на националната сигурност, отбраната, външната политика или защитата на конституционно установения ред“** е заплаха или увреждане на интересите на Република България или на тези интереси, които тя се е задължила да защитава, вредните последици от чието увреждане не могат да бъдат елиминирани, или вредни последици, които могат да бъдат

смекчени само с последващи мерки. В зависимост от значимостта на интересите и сериозността на причинените вредни последици вредите са непоправими или изключително големи, трудно поправими или големи и ограничени, като:

а) непоправими или изключително големи вреди са тези, при които е настъпило или би могло да настъпи цялостно или частично разрушаване на националната сигурност или интересите на Република България, свързани с нея, като основни защитавани интереси;

б) трудно поправими или големи вреди са тези, при които е настъпило или би могло да настъпи значително негативно въздействие върху националната сигурност или интересите на Република България, свързани с нея, като основни защитавани интереси, което не може да се компенсира без настъпване на вредни последици или вредните последици могат да бъдат смекчени само със значителни последващи мерки;

в) ограничени вреди са тези, при които е настъпило или би могло да настъпи краткотрайно негативно въздействие върху националната сигурност или интересите на Република България, свързани с нея, като основни защитавани интереси, което може да се компенсира без настъпване на вредни последици или вредните последици могат да бъдат смекчени с незначителни последващи мерки.

16. „**Повторно**“ е нарушението на закона или на нормативните актове по неговото прилагане, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което е наложено наказание за същия вид нарушение.

17. „**Системни нарушения**“ са три или повече нарушения на закона или на нормативните актове по неговото прилагане, извършени в продължение на една година.

18. „**Създаване, обработване, съхраняване или предоставяне на класифицирана информация**“ е създаването, маркирането, регистрирането, съхраняването, ползването, предоставянето, трансформирането и разсекретяването на класифицирана информация.

§ 2. „**Длъжностно лице**“ по смисъла на този закон е лице по чл. 93, т. 1 от [Наказателния кодекс](#).

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. В срок три месеца от влизането в сила на закона Министерският съвет приема правилник за неговото прилагане.

§ 4. В срок три месеца от влизането в сила на закона Министерският съвет:

1. приема наредбите по чл. 13, чл. 78, чл. 85, чл. 90, ал. 1 и чл. 95, ал. 2;

2. привежда в съответствие с този закон Наредбата за секретните патенти (ДВ, бр. 81 от 1993 г.) по предложение на председателя на Патентното ведомство.

§ 5. В срок три месеца от влизането в сила на закона министърът на здравеопазването, съгласувано с ДКСИ, издава наредбата по чл. 42, ал. 3.

§ 6. В срок един месец от влизането в сила на закона Министерският съвет създава Държавна комисия по сигурността на информацията и приема устройствен правилник за организацията и дейността ѝ.

§ 7. В срок три месеца от влизането в сила на закона ръководителите на организационните единици назначават служители по сигурността на информацията освен в случаите по чл. 20, ал. 3 и създават административните звена по сигурността при условията на чл. 23.

§ 8. В срок три месеца от влизането в сила на закона ръководителите на организационните единици и ръководителите на службите за сигурност и обществен ред съставят списъците по чл. 37.

§ 9. (1) Изготвените до влизането в сила на закона материали и документи, обозначени със степени на секретност „Строго секретно от особена важност“, „Строго секретно“ и „Секретно“, се считат за обозначени с нива на класификация за сигурност съответно „Строго секретно“, „Секретно“ и „Поверително“, като сроковете се изчисляват съгласно чл. 34, ал. 1 и се броят от датата на създаването им.

(2) В срок от една година от влизането в сила на закона ръководителите на организационните единици са длъжни да преразгледат и приведат в съответствие с изискванията на закона и нормативните актове по неговото прилагане материалите и документите, съдържащи класифицирана информация.

§ 10. (1) Допуските, издадени по реда на действащите нормативни актове преди влизането в сила на закона, запазват действието си до издаване на разрешения за достъп. Ръководителите на организационните единици, в които работят лица с допуск и чиито длъжности или конкретно възложени задачи изискват работа с класифицирана информация, са длъжни да поискат издаване на разрешения за достъп в съответствие с изискванията на закона в 3-месечен срок от влизането му в сила. Неизпълнението на това задължение води до прекратяване действието на вече издадените допуски.

(2) Процедурата по проучване и издаване на разрешенията по ал. 1 приключва в срок, определен от ДКСИ, но не по-дълъг от 18 месеца.

§ 11. (Попр. ДВ бр. 5/2003 г.) Заварените процедури по издаване на допуски за работа със секретна информация се трансформират в процедура по проучване, извършвана при условията и по реда на закона.

§ 12. В [Закона за кадастъра и имотния регистър](#) (ДВ, бр. 34 от 2000 г.) в чл. 20, ал. 1, т. 2 думите „да пази като служебна тайна данните, които са му станали известни“ се заменят с „да защитава класифицираната информация, представляваща служебна тайна, която му е станала известна“.

§ 13. В [Закона за Конституционния съд](#) (обн., ДВ, бр. 67 от 1991 г.; изм., бр. 25 от 2001 г.) в чл. 20 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думите „държавна, или служебна тайна“ се заменят с „класифицирана информация, представляваща държавна или служебна тайна“.

2. Създава се ал. 3:

„(3) В случаите по ал. 2 се спазват условията и редът на Закона за защита на класифицираната информация.“

§ 14. В [Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България](#) (обн., ДВ, бр. 112 от 1995 г.; изм. идоп., бр. 67 от 1996 г., бр. 122 от 1997 г., бр. 70, 93, 152 и 153 от 1998 г., бр. 12, 67 и 69 от 1999 г., бр. 49 и 64 от 2000 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 1 и 40 от 2002 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 5 думите „държавната и служебната тайна“ се заменят с „класифицирана информация, представляваща държавна и служебна тайна“.

2. В чл. 32 т. 9 се отменя.

3. В чл. 35, ал. 1, т. 14 думите „държавната и служебната тайна“ се заменят с „класифицирана информация, представляваща държавна и служебна тайна“.

4. В чл. 78, ал. 1, т. 16 думите „държавната и служебната тайна“ се заменят с „класифицирана информация, представляваща държавна и служебна тайна“.

5. В чл. 200 думите „държавна или служебна тайна“ се заменят с „класифицирана информация“.

6. В чл. 273 думите „държавна и служебна тайна“ се заменят с „класифицирана информация“.

7. В чл. 281, т. 1 думите „държавната и служебната тайна“ се заменят с „класифицирана информация, представляваща държавна и служебна тайна“.

§ 15. В чл. 9, ал. 2 от [Валутния закон](#) (ДВ, бр. 83 от 1999 г.) думите „и служебна тайна“ се заменят с „тайна и изискванията за защита на класифицираната информация, представляваща служебна тайна“.

§ 16. В чл. 3, ал. 3 от [Закона за автомобилните превози](#) (обн., ДВ, бр. 82 от 1999 г.; изм., бр. 11 от 2002 г.) думата „служебна“ се заменя с „класифицирана информация, представляваща служебна тайна“.

§ 17. В чл. 15, ал. 3 от [Закона за административното производство](#) (обн., ДВ, бр. 90 от 1979 г.; изм., бр. 9 от 1983 г., бр. 26 от 1988 г., бр. 94 от 1990 г., бр. 25 и 61 от 1991 г., бр. 19 от 1992 г., бр. 65 и 70 от 1995 г., бр. 122 от 1997 г., бр. 15 и 89 от 1998 г., бр. 83 и 95 от 1999 г.) думите „с опазване на“ се заменят със „със защита на класифицирана информация, представляваща“.

§ 18. В § 5 от допълнителните разпоредби на [Закона за бежанците](#) (обн., ДВ, бр. 53 от 1999 г.; попр., бр. 97 от 1999 г.) думите „служебна тайна“ се заменят с „класифицирана информация, представляваща служебна тайна“.

§ 19. В чл. 52 от [Закона за банките](#) (обн., ДВ, бр. 52 от 1997 г.; изм. и доп., бр. 15, 21, 52, 70 и 89 от 1998 г., бр. 54, 103 и 114 от 1999 г., бр. 24, 63, 84 и 92 от 2000 г., бр. 1 от 2001 г.) се създава ал. 8:

„(8) По писмено искане на председателя на ДКСИ или на ръководителите на службите за сигурност и на службите за обществен ред банките са длъжни да предоставят сведения за авоарите и операциите по сметките и влоговете на лица, които са обект на проучване за надеждност, при условията и по реда на Закона за защита на класифицираната информация. Към искането се прилага съгласие на проучваното лице за разкриването на тези сведения.“

§ 20. В [Закона за българските документи за самоличност](#) (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 75 се създава нова т. 2:

„2. лица, за които има достатъчно данни, че с пътуването си застрашават системата за защита на класифицираната информация, представляваща държавна тайна на Република България;“

2. В чл. 78 досегашният текст става ал. 1 и се създава ал. 2:

„(2) Принудителната административна мярка по чл. 75, т. 2 се прилага с мотивирана заповед на председателя на Държавната комисия по сигурността на информацията или на ръководителите на службите за сигурност и на службите за обществен ред.“

3. В чл. 79, ал. 1 и 2 думите „чл. 75, т. 1 и 3" се заменят с „чл. 75, т. 1 - 3".

§ 21. В [Закона за Министерството на вътрешните работи](#) (обн., ДВ, бр. 122 от 1997 г.; бр. 29 от 1998 г. - Решение № 3 на Конституционния съд от 1998 г.; изм., бр. 70, 73 и 153 от 1998 г., бр. 30 и 110 от 1999 г., бр. 1 и 2 от 2000 г., бр. 28 от 2001 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 7, т. 14 думите „шифровата работа в Република България и задграничните й представителства" се заменят с „криптографската защита на класифицираната информация в Република България и в дипломатическите и консулските й представителства".

2. В чл. 46, ал. 1, т. 7 думите „опазване на фактите, сведенията и предметите, съставляващи държавна тайна" се заменят със „защита на класифицираната информация, представляваща държавна или служебна тайна".

3. В чл. 51 ал. 1 се изменя така:

„(1) Национална служба „Сигурност" осъществява дейност във връзка с функционирането на Националната система за защита на класифицираната информация, представляваща държавна или служебна тайна, съгласно Закона за защита на класифицираната информация."

4. В чл. 52, ал. 1 думите „опазване на фактите, сведенията и предметите, съставляващи държавна тайна" се заменят със „защита на класифицираната информация".

5. Член 53 се отменя.

6. Член 124 се изменя така:

„Чл. 124. (1) Дирекция „Защита на средствата за връзка" е специализирана дирекция на МВР за криптографска защита на класифицираната информация в Република България и в дипломатическите и консулските й представителства за придобиване, систематизиране и обработка на информация от чужди източници в интерес на националната сигурност и оперативен контрол на националния радиочестотен спектър, като:

1. оценява и разработва криптографски алгоритми и средства за криптографска защита на класифицираната информация; изработва и разпределя използваните криптографски ключове; разрешава и контролира използването, производството и вноса на средства за криптографска защита;

2. издава сертификат за сигурност на автоматизираните информационни системи или мрежи, използвани за работа с класифицирана информация; координира и контролира дейността по защита от паразитни електромагнитни излъчвания на техническите средства, обработващи, съхраняващи и пренасящи класифицирана информация;

3. организира и осъществява комуникациите на Република България с дипломатическите и консулските й представителства и криптографската защита на обменяната информация, като осигурява необходимия персонал във ведомствените звена и в дипломатическите и консулските представителства;

4. придобива, обработва и систематизира информация с технически средства от технически източници на други държави в интерес на националната сигурност и я предоставя на потребители, определени със заповед на министъра на вътрешните работи и със закон;

5. разкрива и предотвратява използването на националния радиочестотен спектър срещу сигурността на страната или в нарушение на законите и взаимодействия с компетентните държавни органи;

6. осигурява и прилага специални разузнавателни средства и изготвя веществени доказателствени средства при условия и по ред, определени със закон;

7. осъществява оперативно-издирвателна дейност;

8. взаимодейства с другите служби на МВР и със специализирани държавни органи, както и със сродни служби на други държави в кръга на своята компетентност;

9. извършва информационна дейност.

(2) Ведомствата осигуряват финансово дейността на звената по ал. 1, т. 3 и в дипломатическите и консулските представителства.

(3) Организацията на дейността по ал. 1, т. 3 се определя с наредба на Министерския съвет."

7. В чл. 162 ал. 3 се отменя.

8. В чл. 187 думите „опазване на данните и сведенията, съставляващи държавна тайна" се заменят със „защита на класифицираната информация".

§ 22. В [Закона за Българската народна банка](#) (обн., ДВ, бр. 46 от 1997 г.; изм., бр. 49 и 153 от 1998 г., бр. 20 и 54 от 1999 г., бр. 109 от 2001 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 4, ал. 2 след думите „кредитните отношения" се поставя запетая и се добавя „освен в случаите, предвидени в Закона за защита на класифицираната информация".

2. В чл. 23, ал. 2 думите „които са служебна и" се заменят с „която е класифицирана информация, представляваща служебна тайна или".

§ 23. В [Закона за достъп до обществена информация](#) (обн., ДВ, бр. 55 от 2000 г.; изм., бр. 1 от 2002 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 7, ал. 1 думата „представлява“ се заменя с „е класифицирана информация, представляваща“.

2. В чл. 9, ал. 2 думите „държавна или служебна тайна“ се заменят с „класифицирана информация, представляваща държавна или служебна тайна“.

3. В чл. 13, ал. 3 думите „20 години“ се заменят с „2 години“.

4. В чл. 37, ал. 1, т. 1 думите „държавна или служебна тайна“ се заменят с „класифицирана информация, представляваща държавна или служебна тайна“.

5. В чл. 41, ал. 4 думата „засекретяването“ се заменя с „маркирането с гриф за сигурност“.

§ 24. В [Закона за държавната собственост](#) (обн., ДВ, бр. 44 от 1996 г.; изм., бр. 104 от 1996 г., бр. 55, 61 и 117 от 1997 г., бр. 93 и 124 от 1998 г., бр. 67 от 1999 г., бр. 9, 12, 26 и 57 от 2000 г., бр. 1 от 2001 г.; бр. 38 от 2001 г. - Решение № 7 на Конституционния съд от 2001 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 70, ал. 2 думите „държавна тайна“ се заменят с „класифицирана информация, представляваща държавна тайна“.

2. В чл. 78, ал. 2 думите „държавна тайна“ се заменят с „класифицирана информация, представляваща държавна тайна“.

§ 25. В [Закона за държавния служител](#) (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 1 от 2000 г., бр. 25, 99 и 110 от 2001 г.) чл. 25 се изменя така:

„Защита на класифицираната информация, представляваща държавна или служебна тайна

Чл. 25. (1) Държавният служител е длъжен да защитава класифицираната информация, представляваща държавна или служебна тайна, станала му известна при или по повод изпълнение на служебните му задължения.

(2) Класифицираната информация, представляваща държавна или служебна тайна, както и редът за работа с нея се определят със закон.“

§ 26. В [Закона за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд](#) (обн., ДВ, бр. 110 от 1997 г.; изм., бр. 33, 59 и 133 от 1998 г., бр. 49 от 1999 г., бр. 26 и 36 от 2001 г.) в чл. 17 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и в нея думите „включително и представляващите държавна тайна“ се заличават.

2. Създава се ал. 2:

„(2) В случаите, когато информацията по ал. 1 е класифицирана информация, тя се предоставя при условията и по реда на Закона за защита на класифицираната информация.“

§ 27. В [Закона за пощенските услуги](#) (обн., ДВ, бр. 64 от 2000 г.; изм., бр. 112 от 2001 г.) в чл. 11, ал. 1 думите „секретна кореспонденция“ се заменят с „кореспонденция, съдържаща класифицирана информация“.

§ 28. В [Указ № 612](#) за печатите (обн., ДВ, бр. 69 от 1965 г.; изм., бр. 26 от 1988 г., бр. 11 и 47 от 1998 г.) в глава втора чл. 9 се отменя.

§ 29. В [Закона за обществените поръчки](#) (обн., ДВ, бр. 56 от 1999 г.; изм., бр. 92 и 97 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 43 от 2002 г.) в чл. 6, т. 1 думите „са предмет на държавна тайна“ се заменят със „са предмет на класифицирана информация, представляваща държавна тайна“.

§ 30. В [Закона за статистиката](#) (обн., ДВ, бр. 57 от 1999 г.; изм., бр. 42 от 2001 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 22 думите „опазване на тайната“ се заменят със „защита на класифицираната информация“.

2. В чл. 27 ал. 2 се изменя така:

„(2) Регистрирането, използването, обработването и съхраняването на статистически данни, представляващи класифицирана информация, се извършват в съответствие с изискванията на нормативните актове за защита на класифицираната информация.“

§ 31. В [Закона за Сметната палата](#) (ДВ, бр. 109 от 2001 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 30, ал. 1 думите „държавната, служебната“ се заменят с „класифицираната информация, представляваща държавна или служебна тайна, както и“.

2. В чл. 31 се създава ал. 7:

„(7) Когато при упражняване на правомощията по ал. 1 се налага достъп до класифицирана информация, се спазват условията и редът на Закона за защита на класифицираната информация.“

§ 32. В [Закона за преобразуване на Строителните войски](#), Войските на Министерството на транспорта и Войските на Комитета по нощи и далекосъобщения в държавни предприятия (ДВ, бр. 57

от 2000 г.) в чл. 6, ал. 2 изречение второ се изменя така: •

„Те могат да изпълняват и да възлагат обществени поръчки, свързани с отбраната или сигурността на страната, които имат за предмет класифицирана информация, представляваща държавна тайна, като тяхното изпълнение се извършва при условията и по реда на Закона за защита на класифицираната информация.“

§ 33. В [Закона за социално подпомагане](#) (ДВ, бр. 56 от 1998 г.) в чл. 32 ал. 2 се изменя така:

„(2) Инспекторите са длъжни да спазват нормативните изисквания за защита на класифицираната информация, станала им известна при или по повод на извършваните проверки, както и да зачитат честта и достойнството на подпомаганите лица.“

§ 34. В [Закона за патентите](#) (обн., ДВ, бр. 27 от 1993 г.; доп., бр. 83 от 1996 г.; изм., бр. 11 от 1998 г., бр. 81 от 1999 г.) се правят следните изменения:

1. Член 24 се изменя така:

„Чл. 24. (1) Секретни патенти се издават за изобретения, съдържащи класифицирана информация, представляваща държавна тайна по смисъла на чл. 25 от Закона за защита на класифицираната информация.

(2) При подаване на заявка за секретен патент заявителят е длъжен да декларира, че изобретението представлява държавна тайна.

(3) Нивото на класификация за сигурност на изобретение по заявка съгласно ал. 2 се определя от съответния компетентен орган, до чиято дейност се отнася изобретението, след съгласуване с Държавната комисия по сигурността на информацията.

(4) Компетентният орган по ал. 3 се произнася в 3-месечен срок от сезирането му и информира за това Патентното ведомство. На заявката за секретен патент с определено ниво на класификация за сигурност се поставя съответен гриф, като за това се уведомява заявителят.

(5) Ако в срока по ал. 4 в Патентното ведомство не се получи информация за нивото на класификация за сигурност на изобретението, се счита, че заявката не съдържа класифицирана информация, представляваща държавна тайна. Патентното ведомство уведомява заявителя, че изобретението по заявката за секретен патент не съдържа класифицирана информация, представляваща държавна тайна, и изисква изричното му съгласие заявката да се разглежда по общия ред. В случай, че той не изрази съгласие, заявката се счита за оттеглена и материалите се връщат.

(6) Ако компетентният орган по ал. 3 е заявител и след съгласуване с Държавната комисия по сигурността на информацията заявката е маркирана с гриф за сигурност съгласно ниво на класификация за сигурност на изобретението, процедурата по ал. 4 и 5 не се прилага.

(7) Патентното ведомство публикува само номерата на издадените секретни патенти, за което не се дължи такса.“

2. В чл. 25 ал. 2 се изменя така:

„(2) Компетентните органи по чл. 24, ал. 3 след съгласуване с Държавната комисия по сигурността на информацията могат да забранят патентоване в чужбина на изобретения, съдържащи класифицирана информация, представляваща държавна тайна.“

3. В чл. 31, ал. 5 думите „след предварително писмено съгласие на Министерството на отбраната или Министерството на вътрешните работи“ се заменят с „при условията и по реда на Закона за защита на класифицираната информация“.

4. В чл. 32, ал. 8 думите „само от Министерския съвет по искане на Министерството на отбраната или Министерството на вътрешните работи“ се заменят с „от Държавната комисия по сигурността на информацията“.

5. В чл. 45, ал. 3 думите „Министерството на отбраната или на Министерството на вътрешните работи“ се заменят с „компетентните органи по чл. 24, ал. 3 след съгласуване с Държавната комисия по сигурността на информацията“.

6. В чл. 46 ал. 3 се отменя.

7. В чл. 48 думите „чл. 46, ал. 1, 2 и 3“ се заменят с „чл. 46, ал. 1 и 2“.

8. В чл. 50 се правят следните изменения:

а) в ал. 1 т. 3 се изменя така:

„3. заявката е за секретен патент за изобретение, съдържащо класифицирана информация, представляваща държавна тайна;“;

б) алинея 3 се изменя така:

„(3) Патентното ведомство извършва публикация, когато по реда на чл. 34 от Закона за защита на класифицираната информация са отпаднали правните основания за класифициране на информацията, съдържаща се в изобретението като държавна тайна.“

9. В чл. 55, ал. 1, т. 1 думите „чл. 46, ал. 2 и 3“ се заменят с „чл. 46, ал. 2“.

10. В чл. 67 ал. 6 се изменя така:

„(6) В случаите на самопосочване на Република България по чл. 8, ал. 2, буква „б“ от договора Патентното ведомство изпраща международната заявка на компетентните органи, до чиято дейност се отнася изобретението, за определяне нивото на класификацията за сигурност. Определянето на нивото на класификацията за сигурност на изобретението по заявката се осъществява при условията и по реда на Закона за защита на класифицираната информация и в срока по чл. 24, ал. 4 от този закон. Ако се установи, че международната заявка съдържа информация, класифицирана като държавна тайна, тя не се третира като международна, не се разпраща служебно и не се публикува.“

11. В чл. 84, ал. 1 думите „секретна заявка“ се заменят със „заявка за секретен патент“, а думите „от 100 до 1000 лв.“ се заменят с „от 1000 до 20 000 лв.“.

§ 35. В [Закона за далекосъобщенията](#) (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 26 от 1999 г., бр. 10 и 64 от 2000 г., бр. 34, 42, 96 и 112 от 2001 г.) в чл. 99, ал. 1 думите „националния шифров орган“ се заменят с „дирекция „Защита на средствата за връзка“.

§ 36. В [Закона за местното самоуправление и местната администрация](#) (обн., ДВ, бр. 77 от 1991 г.; изм., бр. 24, 49 и 65 от 1995 г., бр. 90 от 1996 г., бр. 122 от 1997 г., бр. 33, 130 и 154 от 1998 г., бр. 67 и 69 от 1999 г., бр. 26 и 85 от 2000 г., бр. 1 от 2001 г., бр. 28 от 2002 г.) в чл. 33, ал. 2 думите „държавна или служебна тайна по закон“ се заменят с „класифицирана информация, представляваща държавна или служебна тайна“.

§ 37. (1) Този закон отменя [Закона за достъп до документите на бившата Държавна сигурност и бившето Разузнавателно управление на Генералния щаб](#) (обн., ДВ, бр. 63 от 1997 г.; бр. 89 от 1997 г. - Решение № 10 на Конституционния съд от 1997 г.; изм., бр. 69 от 1999 г., бр. 24 от 2001 г.; бр. 52 от 2001 г. - Решение № 14 на Конституционния съд от 2001 г.; изм., бр. 28 от 2002 г.).

(2) Предвидените средства по Закона за държавния бюджет за 2002 г., както и дълготрайните материални активи на прекратилите действието си държавни органи по Закона за достъп до документите на бившата Държавна сигурност и бившето Разузнавателно управление на Генералния щаб се предоставят на Държавната комисия по сигурността на информацията.

§ 38. В [Наказателния кодекс](#) (обн., ДВ, бр. 26 от 1968 г.; попр., бр. 29 от 1968 г.; изм. и доп., бр. 92 от 1969 г., бр. 26 и 27 от 1973 г., бр. 89 от 1974 г., бр. 95 от 1975 г., бр. 3 от 1977 г., бр. 54 от 1978 г., бр. 89 от 1979 г., бр. 28 от 1982 г.; попр., бр. 31 от 1982 г.; изм. и доп., бр. 44 от 1984 г., бр. 41 и 79 от 1985 г.; попр., бр. 80 от 1985 г.; изм. и доп., бр. 89 от 1986 г.; попр., бр. 90 от 1986 г.; изм., бр. 37, 91 и 99 от 1989 г., бр. 10, 31 и 81 от 1990 г., бр. 1, 86, 90 и 105 от 1991 г., бр. 54 от 1992 г., бр. 10 от 1993 г., бр. 50 от 1995 г.; бр. 97 от 1995 г. - Решение № 19 на Конституционния съд от 1995 г.; изм., бр. 102 от 1995 г., бр. 107 от 1996 г., бр. 62 и 85 от 1997 г.; бр. 120 от 1997 г. - Решение № 19 на Конституционния съд от 1997 г.; изм., бр. 83, 85, 132, 133 и 153 от 1998 г., бр. 7, 51 и 81 от 1999 г., бр. 21 и 51 от 2000 г.; бр. 98 от 2000 г. - Решение № 14 на Конституционния съд от 2000 г.; изм., бр. 41 от 2001 г., бр. 101 от 2001 г.) чл. 284а и 3136 се отменят.

§ 39. В [Закона за избиране на народни представители](#) (обн., ДВ, бр. 37 от 2001 г.; бр. 44 от 2001 г. - Решение № 8 на Конституционния съд от 2001 г.) чл. 24, ал. 1, т. 9 и 10, чл. 29, ал. 2, чл. 48, ал. 5 и § 6 от преходните и заключителните разпоредби се отменят.

§ 40. В [Закона за избиране на Велико Народно събрание](#) (обн., ДВ, бр. 28 от 1990 г.; изм., бр. 24 от 2001 г.) чл. 42а се отменя.

§ 41. В [Закона за избиране на президент и вицепрезидент на републиката](#) (обн., ДВ, бр. 82 от 1991 г.; изм., бр. 98 от 1991 г., бр. 44 от 1996 г., бр. 59 от 1998 г., бр. 24, 80 и 90 от 2001 г.) в чл. 8 ал. 2 се отменя.

§ 42. В [Закона за местните избори](#) (обн., ДВ, бр. 66 от 1995 г.; попр., бр. 68 от 1995 г., бр. 85 от 1995 г. - Решение № 15 на Конституционния съд от 1995 г.; изм., бр. 33 от 1996 г., бр. 22 от 1997 г. - Решение № 4 на Конституционния съд от 1997 г.; изм., бр. 11 и 59 от 1998 г., бр. 69 и 85 от 1999 г., бр. 29 от 2000 г., бр. 24 от 2001 г.) в чл. 42 ал. 4 се отменя.

§ 43. Този закон отменя [Списъка на фактите, сведенията и предметите, които съставляват държавна тайна на Република България](#) (обн., ДВ, бр. 31 от 1990 г.; изм., бр. 90 и 99 от 1992 г., бр. 108 от 1999 г., бр. 55 от 2000 г.).

Законът е приет от XXXIX Народно събрание на 24 април 2002 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Председател на Народното събрание: **Огнян Герджиков**